

Møteinnkalling

I samsvar med møteplan holdes det møte i forskningsutvalget ved Det juridiske fakultet

Tirsdag 16.04.2024 kl. 12.15

Møtet finner sted i møterom 448, JUS2

Innkalling er sendt til:

Ragna Aarli, Christian Franklin, Berte-Elen R. Konow, Marit Ellingsen Tjelmeland, Randi Sæbøe, Adrian Melby Bekken og Oliver Basbøll Bogstrand

Innkalling er også sendt varamedlemmene

Saksliste og sakspapirer følger vedlagt i elektronisk form.

Eventuelle forfall bes meldt snarest til varamedlem og sekretær ved ingrid.muftuoglu@uib.no

Ragna Aarli
leder

Ingrid Birce Müftüoglu
sekretær

11.04.2024
INMU

Utvalg: Forskningsutvalget ved Det juridiske fakultet
Sak: 22/24
Møtedato: 16.04.2024
Journalnummer:

SAKSLISTE

Sak	Saker til behandling
S 22/24	<u>Godkjenning av innkalling og saksliste</u>
S 23/24	<u>BOA-rapport: økonomi, forskningsprosjekter og søknadsinitiativ</u> Saksforelegg følger vedlagt
S 24/24	<u>Ph.d.-utdanningsmeldingen 2023</u> Saksforelegg følger vedlagt
S 25/24	<u>Søknad om reisemidler. Om prioriteringskriterier og rammer for prodekanens bruk av fullmaktsvedtak</u> Saksforelegg følger vedlagt
S 26/24	<u>Forslag til forskrift om undervisnings- og forskerstillinger og rekrutteringsstillinger. Innspill fra Det juridiske fakultet</u> Saksforelegg følger vedlagt
S 27/24	<u>Arbeid med melding til Stortinget om forskningssystemet (systemmeldingen). Innspill fra Det juridiske fakultet</u> Saksforelegg følger vedlagt
S 28/24	<u>Nasjonalt fakultetsmøte 8-9. april</u> Muntlig orientering
S 29/24	<u>KI-satsing på forskning</u> Muntlig orientering om fakultetets KI-lunsj og UiBs mobiliseringsseminar: KI for tillit og bærekraft

Utvalg: Forskningsutvalget ved Det juridiske fakultet
Sak: 23/24
Møtedato: 16.04.24
Journalnummer:

BOA-rapport: økonomi, forskningsprosjekter og søknadsinitiativ

Innledning

Forskningsutvalget og fakultetsstyret skal bli forelagt en rapport om fakultetets bidrags- og oppdragsfinansierte aktiviteter (BOA) to ganger i året. Rapporten skal gi en oversikt over fakultetets BOA-inntekter, prosjektportefølje og søknadsinitiativer.

Målet med rapportene er å gjøre forskningsutvalget og fakultetsstyret mer kjent med status for BOA og implisitt utfordringene når det gjelder fakultetets ambisjoner om å øke eksterntfinansieringen for å utvide forskningskapasiteten til fagmiljøene.

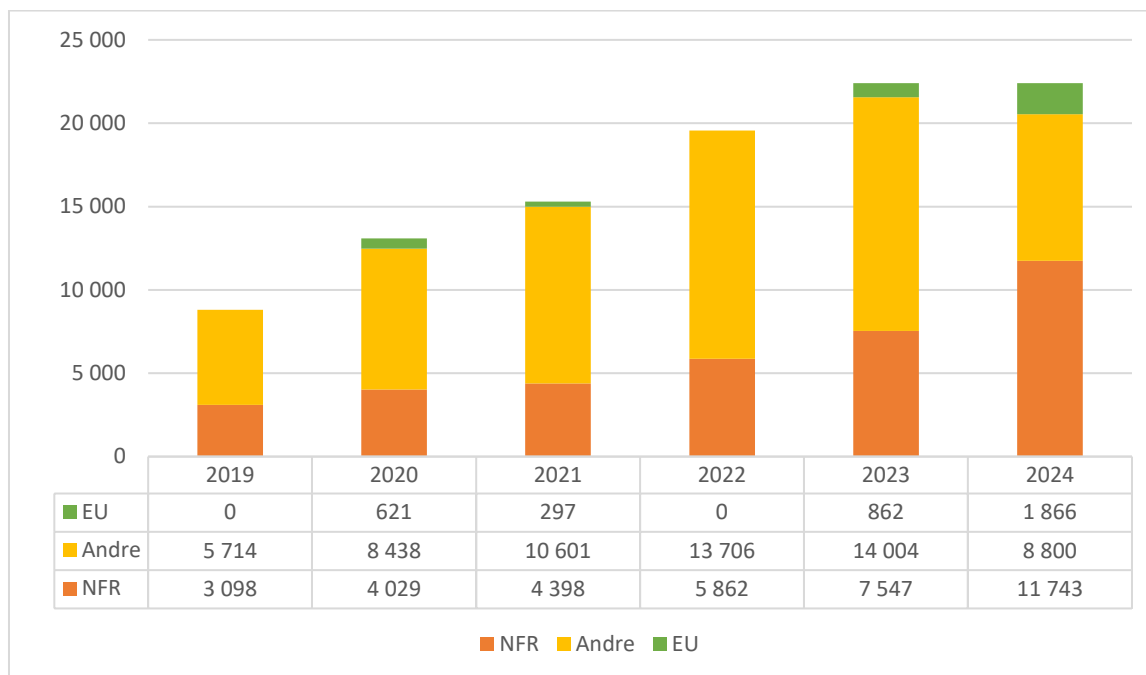
Det vises ellers til fakultetets [strategiplan for 2023 – 2030](#) og [handlingsplan for forskning 2024 – 2025](#).

Fakultetets BOA-inntekter

Som tabellen under viser, var inntektene fra BOA i 2023 på ca. NOK 22 millioner, som er en økning sammenlignet med de fire foregående årene. Inntektene for 2024 forventes å være på omtrent samme nivå som i 2023.

De samlede BOA-inntektene i perioden 2019 – 2023 utgjør i gjennomsnitt ca. 10 % av fakultetets totalbudsjett. Dette er prosentvis den laveste BOA-andelen av fakultetene ved UiB.

Tabell 1: BOA-inntekter 2019 – 2024 (i NOK 1 000) ¹

Finansieringskilder

For perioden 2019-2023 utgjør kategorien «Andre» fakultetets viktigste finansieringskilde. De viktigste finansieringskildene innenfor denne kategorien er offentlig sektor (departement/direktorat/etater), Trond Mohn forskningsstiftelse og Akademiaavtalen (samarbeidsavtalen mellom UiB og Equinor). I tillegg kan det nevnes at i underkant av NOK 1 million kommer fra fond og legater, med Meltzerfondet som største bidragsyter.

Inntektene fra Norges forskningsråd har i den siste femårsperioden vært sterkt økende, og vil i 2024 være den viktigste kategorien. Finansieringen fra Norges forskningsråd er forventet å øke noe fremover som følge av at fakultetet har flere prosjekter som startet opp i løpet av 2023, og som følge av at det er flere søknader under vurdering som har gode muligheter til å få tilslag.

Inntektene fra EU i femårsperioden er relativt ubetydelige, men fakultetet har en ambisjon om at inntektene fra EU vil stige i årene framover som et resultat av en målrettet satsing på ERC-prosjekter og deltakelse i prosjekter som er knyttet til de store samfunnsutfordringene (Horizon Europe, Pillar 2).

Prosjektporteføljen

Fakultetet har per 1. april 2024 til sammen 32 pågående eksternfinansierte forskningsprosjekter². Av disse koordineres 18 av fakultetet, mens fakultetet er partner i 14 prosjekter. Det har ikke startet opp nye forskningsprosjekter siden forrige rapport, men det var et stort antall prosjekter som startet 2. og 3. kvartal 2023 (se omtalt i [FU-sak 53/23](#)).

¹ Tabellen viser regnskapsførte tall for perioden 2019 – 2023, mens tallene for 2024 er prognoser. I tallene inngår forskningsprosjekt, oppdragsprosjekt og driftsprosjekt (midler til reiser/opphold, såkornsmidler m.m.)

² De fem nettverksprosjektene som startet opp i 2023 med finansiering fra Forskningsrådet er inkludert i dette tallet.

Fakultetet har som kjent en stor bredde i forskningen sin generelt, noe som også gjenspeiler seg i BOA-porteføljen. Flertallet av forskergruppene har ett eller flere prosjekter som knytter seg til deres område. Det er en overvekt av prosjekter med tyngde innenfor offentlig rett, noe som må sees i sammenheng med hvilke tema som prioriteres av de store finansieringskildene.

Et viktig tematisk område med flere pågående prosjekter er *klima- og energirett*, som også er fremhevet som et av tre faglige tyngdepunkt i fakultetets strategiplan. Fakultetets prosjekter innenfor temaområdet kan ses i sammenheng med det sterke tverrfaglige miljøet ved UiB og den sentrale satsingen på klima og energiomstilling som har pågått over flere år. I fakultetets strategiplan for 2023-2030 er det et uttalt mål at tyngdepunktet skal realiseres som senter. Senterstrukturen og det faglige innholdet er under utvikling med planlagt oppstart i mars 2025.

Et annet viktig tematisk område er *strafferett og straffansvar* (herunder psykisk syke lovbrøtere og barn som begår kriminalitet). Dette miljøet er fra 2024 organisert i den nye forskergruppen for rett, filosofi og psykisk helse, som blant annet samler de store prosjektene DIMENSIONS og CHILDCRIM.

Med oppstarten av CENTENOL og prosjektet LaW-BALANCE har fakultetet også gjennom ekstern finansiering styrket forskningsinnsatsen på EU/EØS-rett og internasjonal retts innvirkning på norske forhold.

Det vises for øvrig til vedlegg 1 for en samlet oversikt over porteføljen og til fakultetets [nettsider](#) for mer informasjon om de respektive prosjektene.

Søknadsinitiativ

I perioden november 2023 – mars 2024 har fakultetet sendt sju søknader om ekstern finansiering av forskningsprosjekt som fakultetet selv vil koordinere og har utover dette deltatt i 12 søknader som partner. I tillegg har fakultetet også deltatt i søknader om forskingssentre og såkalte kompetanse- og samarbeidsprosjekter (KSP) med offentlig og privat sektor (jf tabell 3 under). Forventet utfall av søknadsbehandlingen vil skje i perioden april – juni 2024. Det er allerede klart at FME-søknadene fakultetet var involvert i *OW2040 – Norwegian Centre for the development and promotion of offshore wind Energy* og *FME Areal* ikke nådde opp i konkurransen. Arbeidet med disse søknadene har imidlertid gitt fagmiljøet mange nye samarbeidskontakter og muligheter for videre posisjonering. Fakultetet har også fått nyttig erfaring med administrasjon av søknadsbidrag til prosjekter med svært mange aktører fra ulike samfunnssektorer, et søknadsformat som ser ut til å bli mer og mer benyttet ved utlysninger fra de største finansieringskildene i forskningslandskapet (EU, NFR, Trond Mohn Forskningsstiftelse m.m).

Utover dette har fakultetet planer om å sende ytterligere én til to søknader til Norges forskningsråd og én søknad til EU (ERC) i inneværende år.

Dette er en økning i antall innsendte søknader i rollen som koordinator sammenlignet med de siste årene.

Tabell 2: Innsendte søknader som koordinator november 2023 – mars 2024

Tittel	Finansieringskilde	Program	Søkt beløp (i NOK 1 000)
<i>Understanding the law's complex association between criminal insanity and mental disorders (COMPLEX)</i>	Horizon Europe	ERC Consolidator Grant	23 000
<i>Explainability requirements for AI used in legal decision-making (LEXplain)</i>	Norges forskningsråd	Velferd og utdanning	12 000
<i>Exploring Contemporary Legal Challenges to the Execution of Punishment "</i>	Norges forskningsråd	Demokrati og global utvikling	7 000
<i>JUST-AGE Legal foundations for a life course adapted working life: Facilitating adaptability, resilience and social JUSTice to meet an AGEning population.</i>	Norges forskningsråd	Velferd og utdanning	12 000
<i>Protecting child rights and public safety: Premises for the integration of child's best interest and crime prevention</i>	Norges forskningsråd	Demokrati og global utvikling	12 000
<i>The Areas of Norwegian Law</i>	Trond Mohn forskningsstiftelse	Starting Grant	7 100
<i>Priorities of interests in insolvency law</i>	Trond Mohn forskningsstiftelse	Starting Grant	7 400

Tabell 3: Innsendte søknader som partner november 2023 – mars 2024

Tittel	Finansieringskilde	Program	Koordinator	Søkt beløp til JUSS (i NOK 1 000)
<i>Research Centre for Renewable Energy and Nature Management</i>	Norges forskningsråd	FME (Forskningssentre for miljøvennlig energi)	NINA	6 500
<i>OW2040 – Norwegian Centre for the development and promotion of offshore wind energy</i>	Norges forskningsråd	FME (Forskningssentre for miljøvennlig energi)	UiB GFI	12 300
<i>Preparedness platform for health crisis research and management (PrepHealth platform),</i>	Norges forskningsråd	Forskningsinfrastruktur (forprosjekt)	UiB IGS	
<i>NORA.LLM - infrastructure for national large language models</i>	Norges forskningsråd	Forskningsinfrastruktur	UiO	1 200
<i>EMBRACE - EMpowering users and services through Bridging Research and education on vulnerable Adolescents and ChildrEn connected to child welfare.</i>	Norges forskningsråd	Forskningssenter	UiB HEMIL	4 200
<i>LEMON-PoC Legal Mobilization and Infrastructures of Protest Culture</i>	Horizon Europe	Forskerprosjekt	U Erasmus Rotterdam	5 000
<i>COPY.AI: Copyright in the Age of Generative AI</i>	Norges forskningsråd	Forskerprosjekt	Norsk regnesentral	5 600
<i>Actionable budgets for sustainable climate and nature governance (ECOBUDGETS)</i>	Norges forskningsråd	Kompetanse- og samarbeidsprosjekt	UiB GEOG	775

<i>REPO at Sea - Present and Future of Repurposing Energy Infrastructure on the Norwegian Continental Shelf</i>	Norges forskningsråd	Kompetanse- og samarbeidprosjekt	NORCE	3 130
<i>Europe's evolving market design towards 2040: Electricity Market Reform and decision-making during its implementation (EVOLVE)</i>	Norges forskningsråd	Kompetanse- og samarbeidprosjekt	CICERO	700
<i>VISTA Center for Democracy and Energy (DEMERGY)</i>	VISTA-programmet ³	Sentersøknad	UiB SAMPOL	5 000
<i>VISTA Center for Democratic Energy Transitions (CDET)</i>	VISTA-programmet	Sentersøknad	UiB GOV	

Vurdering av status for BOA

Til tross for at BOA utgjør en begrenset andel av fakultetets totalbudsjett, vurderes dette som et viktig område for fakultetet og det er ingen tvil om at det er et potensial for økonomisk vekst på dette området. Vi ser at BOA-prosjekter bidrar til høy aktivitet blant annet i form av publikasjoner, arrangementer og nasjonalt og internasjonalt samarbeid. Videre gir BOA et viktig tilskudd i form av rekrutteringsstillinger (stipendiat eller postdoktor). Det er inkludert slike stillinger i de fleste prosjektene som koordineres av fakultetet, og også i flere av de større prosjektene der vi er partner.

Det er positivt at fakultetet over tid har lyktes med å øke inntektene fra BOA, særlig i en tid der bevilgningene over grunnfinansieringen ikke kan forventes å øke like mye som tidligere. Det er også positivt at fakultetet den siste perioden har sendt inn mange gode søknader, med flere ulike prosjektledere og med stor faglig bredde. Fakultetet har satset strategisk på ekstern finansiering, der hovedfokus har vært på å øke kvaliteten på innsendte søknader, fremfor å nødvendigvis øke antallet søknader. Fakultetet har også særlig prioritert større søknader som vi selv koordinerer eller er en sentral partner, og som gir rekrutteringsstillinger. Det legges opp til videreføring av disse prioriteringene.

Klima- og energirett er et av tre faglige tyngdepunkt i fakultetets strategiplan, og som nevnt et område med flere pågående BOA-prosjekter. Selv om FME-søknadene *OW2040 – Norwegian Centre for the development and promotion of offshore wind energy* og FME Areal ikke nådde opp i konkurranse, er det flere prosjektsøknader som er under behandling og som kan gi ytterligere økonomisk styrking av fagfeltet. Det er ingen tvil om at søknadssamarbeidet i seg selv har styrket fagmiljøet. Fakultetet er allerede – og i tråd med de uttalte ambisjonene i strategiplanen – godt i gang med planleggingen av et senter for klima-, energi- og miljørett. Målet er å få etablert senteret allerede i 2025. Dette er en viktig satsing for fakultetet, som vil kunne gi fagmiljøet en sterkere søknadsposisjon og som dermed kan styrke mulighetene for å øke den eksterntfinansierte virksomheten til fakultetet som helhet.

Fakultetet vil videre arbeide for at det også kommer søknadsinitiativ knyttet til de to øvrige tyngdepunktene i strategiplanen, hhv. *rettsstat og internasjonalt rettssamarbeid* og *rammevilkår for næringsvirksomhet og nyskaping*. Et viktig område her er de rettslige rammevilkårene for bruken av kunstig intelligens. Forskningsrådet har besluttet at Regjeringens milliardatsing «[KI for tillit og bærekraft](#)», skal lyses ut i form av 4 – 6 sentre for kunstig intelligens. KI-sentrene er [varslet lyst ut](#) i søknadstypen kompetanse- og

³ VISTA-programmet er et grunnforskningsprogram finansiert av Equinor og gjennomført i nært samarbeid med Det norske Videnskaps-Akademi.

samarbeidsprosjekt (KSP) med frist for innsending av skisse 7. juni 2024 som et første obligatorisk ledd i søknadsprosessen. Det pågår for tiden et omfattende mobiliseringsarbeid ved UiB sentralt for å legge til rette for samarbeid på tvers for å utvikle sentersøknader ved UiB - i tillegg til fakultetsinterne mobiliseringstiltak (jf også FU-sak 17/24 om satsing på KI og digital teknologi). Fakultetet har gode muligheter til å bidra som partner i søknader om støtte til etablering av KI-senter, men har foreløpig ikke et tilstrekkelig robust fagmiljø til å kunne mobilisere en prosjektsøknad i rollen som koordinator.

Fakultetet vil også særlig følge opp fagmiljøene som har fått tildelt nettverksmidler fra Forskningsrådet, hvor det ligger føringer om at det i løpet av nettverksperioden (2023-2027) skal utvikles søknader om ekstern finansiering. Flere av disse fagmiljøene har allerede utviklet søknader som kan bidra til faglig fornyelse og vekst.

Forslag til vedtak:

Forskningsutvalget tar rapporten om fakultetets bidrags- og oppdragsfinansierte aktiviteter til orientering.

Ragna Aarli
forskningsdekan

Randi Sæbøe
seniorrådgiver

Vedlegg
Oversikt pågående prosjekter – BOA

11.04.2024

RASÆ

Vedlegg

Pågående prosjekter – BOA (utvalg)

Prosjekttittel	Finansieringskilde	Koordinator	Prosjektleder JUSS	Eksternfinansiering JUSS (NOK 1 000)	Oppstart
<i>Tvisteløsning på grunnplanet</i>	Norges forskningsråd	UiB JUSS	Anna Nylund	892	2023
<i>Et fremragende internasjonalt miljø for komparativ rett og rettskulturelle studier</i>	Norges forskningsråd	UiB JUSS	Søren Koch	1 761	2023
<i>Wicked Waters: Strengthening a Leading Research Environment for Wicked Problems in Green and Sustainable Maritime Governance in the Nordics</i>	Norges forskningsråd	UiB JUSS	Ignacio Herrera Anchustegui	1 299	2023
<i>En grønnere markedsrett</i>	Norges forskningsråd	UiB JUSS	Ronny Gjendemsjø	1 458	2023
<i>Skattelegging i en digital og global økonomi</i>	Norges forskningsråd	UiB JUSS	Henrik Skar	1 482	2023
<i>CENTENOL - Centre on the Europeanization of Norwegian Law - Understanding EEA Law as an integral part of Norwegian Law</i>	Norges forskningsråd	UiB JUSS	Christian Franklin	21 000	2023
<i>Rettslige implikasjoner av sammensatt (hybrid) virkemiddelbruk</i>	Forsvarsdepartementet	UiB JUSS	Knut Einar Skodvin	2 335	2023
<i>LAW-BALANCE</i>	Norges forskningsråd	UiB JUSS	Melanie Hack	9 999	2023
<i>CHILD-CRIM</i>	Norges forskningsråd	UiB JUSS	Linda Gröning	12 000	2023
<i>MSCA4Ukraine</i>	EU	UiB JUSS	Terje Einarsen	1 800	2023
<i>Trygde-/EØS-rett</i>	Arbeids- og inkl.dep	UiB JUSS	Christian Franklin	5 200	2021
<i>DIMENSIONS</i>	Norges forskningsråd	UiB JUSS	Linda Gröning	12 000	2021
<i>Designing a refined legal framework for offshore wind in the North Sea</i>	Akademiaavtalen	UiB JUSS	Sigrid Eskeland Schütz	5 000	2020
<i>Accounting for maternal deaths</i>	UiB GLOBAL	UiB JUSS	Henriette Sinding Aasen	3 500	2020
<i>Plast i havet</i>	UiB MARIN	UiB JUSS	Sigrid Eskeland Schütz	3 500	2020
<i>Causes and consequences of the legal architecture of climate politics</i>	UiB KLIMA og ENERGI	UiB JUSS	Sigrid Eskeland Schütz	3 500	2020
<i>Skatterettslige grunnbegreper i en ny tid</i>	Skatteetaten	UiB JUSS	Henrik Skar	16 000	2019
<i>BARN-NEMND</i>	Barne- og familiedep	UiB JUSS	Camilla Bernt	1 450	
<i>On Equal Grounds? Migrant Women's Participation in Labour</i>	Norges forskningsråd	HVL	Henriette Sinding Aasen	400	2021
<i>Freight logistics in sustainable cities (CITYFREIGHT)</i>	Norges forskningsråd	NHH	Sigrid Eskeland Schütz	250	2020
<i>ImpactWind Sørvest</i>	Norges forskningsråd	NORCE	Ignacio Herrera Anchustegui	2 600	2022
<i>HyValue - Norwegian centre for hydrogen research</i>	Norges forskningsråd	NORCE	Ignacio Herrera Anchustegui	10 226	2022
<i>Sustainable development for the Barents Sea</i>	Norges forskningsråd	UiB MN-fak	Sigrid Eskeland Schütz	400	2019
<i>COFUND SEAS</i>	EU MSCA	UiB MN-fak	Ignacio Herrera Anchustegui	1 300	2023
<i>Act on Offshore Monitoring (ACTOM)</i>	EU (ACT Era-Net)	UiB MN-fak	Sigrid Eskeland Schütz	450	2020
<i>TMS Thrustworthy AI</i>	TMS	UiB SV-fak	Malgorzata Cyndecka	2 500	2023
<i>Norsk politirettshistorie</i>	Politidirektoratet	UiB SV-fak	Anne Lise Fimreite/Gert Johan K	13 200	2019
<i>Labour Related Activities (EQUALPART)</i>	Norges forskningsråd	UiO	Eirik Holmøyvik	500	2021
<i>Historicizing Intelligence: Tests, metrics and the shaping of contemporary society</i>	Norges forskningsråd	UiO	Linda Gröning	361	2021
<i>Klarspråk</i>	Kommunal- og distriktsdepartementet	UiO	Hans Chr Farsethås	3 400	2020

Utvalg: Forskningsutvalget ved Det juridiske fakultet
Sak: 24/24
Møtedato: 16.04.2024
Journalnummer:

Ph.d.-utdanningsmelding for 2023

I brev frå Forskings og innovasjonsavdelinga (FIA), datert 24.11.2023, vert det bedt om at kvart av dei sju fakultetsvise ph.d.-programma ved UiB utarbeider ph.d.-utdanningsmelding for kalenderåret 2023. Ph.d.-utdanningsmeldinga vert utarbeidd årleg, og gir eit innblikk i aktivitet og gjennomstrøming i ph.d.-programmet det siste året. Meldinga skal vere på maksimalt 4 sider, og omtale dei punkta som kjem fram i bestillingsbrevet (vedlagt).

For å sikre forankring vert det oppmoda om at ph.d.-meldinga vert behandla i forskingsutvalet ved fakultetet.

Høg kvalitet i ph.d.-utdanninga er ein prioritet ved fakultetet. I 2023 har den nye modellen for ph.d.-utdanninga med oppstart 2020 blitt evaluert med gode resultat ([FU-sak 8-24](#)). I etterkant av evalueringa har emnet PHDJUR901 fått heilt nytt emneinnhald; i staden for opplæringa i kjelde- og metodemangfald som kandidatane i dag får dekt på annan måte, blir det no gitt opplæring i prosjektutvikling og prosjektdesign ([FU-sak 10-24](#)). Det har også blitt utvikla eit nytt pilot-emne innan rettsvitskapens vitskapsteori i samarbeid med Senter for vitskapsteori ([FU-sak 11-24](#)). I tillegg har ph.d.-sekretariatet starta eit arbeid med å sjå på rekruttering og gjennomstrøyming og evt. vidare tiltak for gode ph.d.-løp for kandidatane ([FU-sak 9-24](#)).

Alle dei fakultetsvise ph.d.-meldingane vil bli behandla i UiB sitt sentrale forskingsutval før endeleg behandling i universitetsstyret.

Vedlagt ligg ph.d.-utdanningsmelding for Det juridiske fakultet for 2023.

Forslag til vedtak

Forskningsutvalet godkjenner ph.d.-utdanningsmeldinga med de eventuelle endringane som kom fram i møtet.

Ragna Aarli
leder

Karoline Aksnes
ph.d.-koordinator

Vedlegg:

1. Bestillingsbrev fakultetsvise ph.d.-utdanningsmeldingar
2. Ph.d.-utdanningsmelding for Det juridiske fakultet

10.04.2024
KARAKS

Fakultetene

Referanse

2023/16725-MARIEI

Dato

24.11.2023

Ph.d.-utdanningsmeldingen 2023

Som en del av arbeidet med universitetets ph.d.-utdanningsmelding, ber vi om at det utarbeides meldinger for de syv fakultetsvise ph.d.-programmene. For forankring av ph.d.-programmenes meldinger, bør disse behandles av de respektive programstyrene.

Ph.d.-utdanningsmeldingene bør ikke være lengre enn fire sider. Vi ber om at punktene nedenfor omtales:

- Oppfølging av foregående års ph.d.-utdanningsmelding og eventuelle tiltak som har blitt gjennomført.
- Nøkkeltall, herunder opptak, gjennomføring («seksårs målet»), disputaser, underkjenninger, mindre omarbeiding og frafall. Beskrivelse av situasjonen og eventuelle tiltak for å bedre noen av disse parameterne. Kommenter særlig dersom det forekommer større endringer i noen av disse parameterne eller om tallene ikke er tilfredsstillende.
- Kandidatenes bidrag til forskningen ved fakultetene. Forhold som kan omtales:
 - o graden av nyskapende forskning
 - o hvordan kandidatene utfyller allerede eksisterende forskningsfelt
 - o strategiske vurderinger som gjøres ved ansettelse og opptak av kandidater
 - o strategiske vurderinger rundt BOA-aktivitet og hvordan fakultetet bruker eksternfinansierte prosjekter strategisk for å finansiere nye ph.d.-kandidater
- Fakultetenes systematiske kvalitetsarbeid. Hovedvekt bør legges på elementer der det har vært særlig utvikling eller aktivitet. Forhold som kan omtales:
 - o oppfølging av fremdriftsrapporter
 - o midtveisevaluering
 - o gjennomføring av medarbeider- eller oppfølgingssamtaler
 - o kvalitetssikring av opplæringsdelen, herunder emneevaluering og evaluering av emneporteføljen og rammene for opplæringsdelen
 - o gjennomføring og oppfølging av programevaluering
 - o oppfølging av undersøkelser
- Andre forhold fakultetene ønsker å omtale, for eksempel veilederopplæring.

Ph.d.-utdanningsmeldingene danner et viktig grunnlag for kvalitetsarbeidet ved ph.d.-utdanningen ved UiB.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Frist for fakultetenes ph.d.-utdanningsmeldinger settes til **3. mai 2024**. Ph.d.-utdanningsmeldingen vil bli behandlet i UiB sitt forskningsutvalg før endelig behandling i universitetsstyret.

Vennlig hilsen

Alette Gilhus Mykkeltvedt
avdelingsdirektør

Marie Eide
seniorrådgiver

Kopi
Universitetsdirektørens kontor

Ph.d.-utdanningsmeldinga 2023 for Det juridiske fakultet

Oppfølging av førre års ph.d.-utdanningsmelding og eventuelle tiltak som har blitt gjennomført

Fakultetet har gjennomført ei omfattande intern evaluering av alle dei obligatoriske ph.d.-emna i ph.d.-programmet, samt ei overordna evaluering av opplæringsdelen i ph.d.-programmet som heilskap. Resultata av evalueringa var i stor grad positive, men viste også at det var potensiale for vidare utvikling. Som følgje av dette har emnet PHDJUR901 frå og med 2024 fått nytt emneinnhald. I staden for opplæringa i kjelde- og metodemangfald som kandidatane i dag får dekt på annan måte, blir det no gitt opplæring i prosjektutvikling og prosjektdesign. Det nye emnet *Prosjektdesign og forskningsetikk/Research Design and Ethics* skal bidra til å gjere ph.d.-kandidatane meir medvitne om val, og konsekvensar av val, av ulike typar av forskings spørsmål, problemformuleringar og design av forskingsprosjekt i rettsvitenskap. Emnet vil få fram korleis utviklinga av rettsvitenskap heng saman med forskingsfinansierings-systemet og korleis ein kan byggje ei akademisk karriere. Som følgje av evalueringa er det også gjort endringar i format og tilrådd litteratur for andre emne i den obligatoriske opplæringsdelen.

Endringane og oppdateringane i ph.d.-emna er del av eit større og meir langsiktig arbeid med kontinuerleg å utvikle og forbetre ph.d.-programmet ved Det juridiske fakultet. Fakultetet fekk i 2022 innvilga Humanioramidlar for å utvikle eit nytt valfritt vitenskapsteoretisk ph.d.-emne i samarbeid med Senter for vitenskapsteori (SVT) for prosjektperioden 2023-24. Det er utlyst to plassar for kandidatar til «pilot»-versjon av det nye emnet *Vitenskapsteoretisk fordjuping og analyse* som skal gjennomførast hausten 2024. I dette emnet vil kandidatane sjølv få velje ut tema og litteratur i samarbeid med rettleiar og fagpersonane tilknytt kurset, og arrangere eit seminar eller liknande med inviterte ekspertar for å drøfte særlege vitenskapsteoretiske utfordringar i avhandlinga si. Emnet skal gje kandidaten fagleg fordjuping, trening i forskingsleiing og samstundes skape fagleg aktivitet i kandidaten sitt fagmiljø.

I 2023 utarbeidde leiar for ph.d.-programmet Jørn Jacobsen, ph.d.-koordinator Karoline Aksnes, forskingsrådgjevar Ingrid Birce Müftüoglu og forskingsdekan Ragna Aarli artikkelen «[Forskarutdanning i rettsvitenskap – med Bergen som døme](#).» Målet med artikkelen er å synleggjere utviklinga i ph.d.-programmet ved Det juridiske fakultetet ved UiB, og med utgangspunkt i det, diskutere idear, innhald og målsetningar for forskarutdanning i rettsvitenskap innanfor forskarfellesskapet. Artikkelen har vore presentert på møter med både ph.d.-kandidatar og rettleiarar i løpet av hausten 2023 for å invitere desse gruppene med i refleksjon og diskusjon kring kva forskarutdanninga bør oppnå og kva prinsipp som bør ligge til grunn for innhaldet i ph.d.-programmet ved fakultetet.

Nøkkeltal

I 2023 starta 6 nye kandidatar på ph.d.-programmet ved Juridisk fakultet. I tillegg har fakultetet fått inn ein ukrainsk kandidat som var i eit ph.d.-løp ved Universitetet i Odessa då krigen i Ukraina braut ut. Gjennom finansiering frå Marie Curie MSCA 4Ukraine vil denne kandidaten fullføre dei resterande 3 åra av ph.d.-løpet ved UiB.

Fakultetet hadde 2 disputasar i 2023, noko som er færre enn normalt. Til gjengjeld ser vi at det ligg an til at det vert langt fleire innleveringar i 2024 enn det som er normalt for fakultetet. Variasjonar

som dette kan sjølvsagt skuldast naturlege svingingar i eit ph.d.-program med få deltakarar, men det er også grunn til å tru at koronapandemien kan ha hatt noko å seie for dei låge innleveringstala. Ved UiB fekk alle kandidatane 1-2 månader tillagt tid som følgje av koronarestriksjonane. Det var dessutan generelt høgare sjukefråvær i samfunnet i etterkant av korona-perioden, og dette var og merkbar for stipendiatane. Kombinasjonen av tillagt tid og sjukefråvær/permisjonar har ført til at mange kandidatar har fått utsett normert sluttdato. Dei andre juridiske fakulteta i Noreg har rapportert om same tendens. Rapportar¹ frå HK-dir melder også om forseinkingar og lågare framdrift blant ph.d.-kandidatar under pandemien og at dette sannsynlegvis vil vise i gjennomføringstala i åra framover.

Når det gjeld gjennomstrøminga på ph.d.-programmet meir generelt, vart det utforma ein rapport for Forskingsutvalet² der ein har sett på statistikken på fakultetet frå 2014 til 2022. Tala syner naturlege variasjonar frå år til år, men vi kan ikkje identifisere ein klar trend eller utvikling, verken i retning lenger eller kortare leveringstid for avhandlingar i denne perioden all den tid tala frå 2020 og vidare i nokon grad må sjåast i samheng med korona-pandemien.

Det er verdt å merke at gjennomførings-tala frå 2014-2022 er basert på kandidatar som gjekk på den førre opplæringsdelen på ph.d.-programmet. Den nye opplæringsdelen, som starta i 2020, er designa med tanke på legge betre til rette for gjennomstrøming på normert tid. Resultata for den nye opplæringsdelen er ikkje synleg i statistikken enno, då det første kullet frå den nye opplæringsdelen har normert tid til årsslutt i 2024. Det er ingen tvil om at korona-pandemien har påverka både format på kurs, og arbeidskvardagen til dei to første kulla. Dermed er det først med kullet som byrja i 2022 at tala for gjennomstrøming av kandidatar blir representative for normale forhold. Desse har normert tid for innlevering ved årsslutt i 2026.

Kandidatane sine bidrag til forskinga ved fakultetet

- **Graden av nyskapande forskning, og korleis kandidatane utfyller eksisterande forskingsfelt**

Ph.d.-kandidatane er med i den eller dei forskargruppene ved fakultetet som er relevante for sitt fagfelt, og bidreg aktivt inn i forskingsmiljøet ved fakultetet som integrerte medlemmar der.

I tillegg tilfører ph.d.-kandidatane forskingsfeltet og fagmiljøa ny kunnskap gjennom arbeidet med eige tema. Monografi er framleis det vanlege formatet på avhandlingar ved Det juridiske fakultet, og det er tradisjon for å skrive omfattande avhandlingar. Monografiformatet opnar for djupe og utfyllande drøftingar av komplekse problemstillingar, og er anerkjend innanfor rettsvitskapen. Det finst gode nordiske og internasjonale nettverk for prosjektpresentasjonar og mange kandidatar presenterte prosjektet sitt for eit internasjonalt publikum i 2023. Somme kandidatar publiserer artiklar om temaet for avhandlinga undervegs. Kandidaten publiserer ofte ein omarbeidd versjon av avhandlinga i bokform etter fullført grad.

Vi har per i dag eit par kandidatar som arbeider med artikkelbasert format på avhandlinga, og vi ventar den første artikkelbaserte avhandlinga levert ved fakultetet i 2024.

¹ Sjå HK-dir notat 5/2023, Konsekvenser av koronapandemien for høgere utdanning: <file:///C:/Users/kak019/Downloads/Notat%20konsekvenser%20av%20korona%20UH.pdf>

² Sak 9/24 framlagt for FU 16.01.2024

- **strategiske vurderingar som gjerast ved tilsetjing og opptak av kandidatar**

Forskarlinja ved fakultetet er ein viktig arena for rekruttering til ph.d.-programmet. Tre av dei seks nytilsette kandidatane i 2023 hadde bakgrunn frå forskarlinja.

Studentane på forskarlinja er knytt til ei av forskargruppene ved fakultetet under arbeidet med masteroppgåva. Dei deltek på det årlege David Doublet-seminaret saman med ph.d.-kandidatane ved fakultetet, der dei også presenterer tekst frå masteroppgåva. På denne måten får dei eit innblikk i både forskingsfellesskap og ph.d.-programmet ved fakultetet. Forskarlinjestudentar som er interesserte i å søke seg vidare til ph.d. får tilbod om midlertidig tilsetjing ved fakultetet i perioden mellom innlevering av masteroppgåve og eventuell oppstart på ph.d.-programmet.

For å få fylt øyremerkte stillingar finansiert av eksterne midlar, vart det berre lyst ut ein open stipendiatstilling hausten 2023. Rekrutteringssituasjonen har vore svært krevjande og den kritiske massen av nye kandidatar er difor lågare enn det som er ønskeleg.

- **strategiske vurderingar rundt BOA-aktivitet og korleis fakultetet bruker eksternfinansierte prosjekt strategisk for å finansiere nye ph.d.-kandidatar**

Hovudmotivasjonen for BOA-aktivitet er rekruttering for styrking og vidareutvikling av fagmiljøa. Fakultetet driftar ei profesjonsutdanning og er avhengig av jamn rekruttering til forskinga for å halde høg kvalitet på den juridiske breiddeutdanninga. Fakultetet har dei fem siste åra prioritert postdoktorrekruttering gjennom eksternfinansierte prosjekt, medan dei fleste ph.d.-stillingane finansierast over grunnbevilgninga. Fakultetet arbeider målretta for å skape gode karrierevegar for yngre forskarar blant anna gjennom auking av postdoktor moglegheitene.

Fakultetet sitt systematiske kvalitetsarbeid

- **oppfølging av framdriftsrapportar**

Ved fakultetet vert alle framdriftsrapportane lest av prodekan for forskning og ph.d.-koordinator. Prodekanen og ph.d.-koordinator har deretter eit arbeidsmøte der dei diskuterer resultatet og eventuelle vidare tiltak. Dersom det er avvik i situasjonsskildringa til kandidaten og rettleiar, blir dette følgt opp med nærare undersøkingar. Kvar einskild kandidat vert behandla individuelt og eventuell vidare oppfølging vert tilpassa den konkrete situasjonen.

Dersom framdriftsrapportane vart gjort tilgjengeleg tidlegare, ville det vore mogleg å dra større nytte av dei i medarbeidarsamtalane med kandidatane.

- **midtvegsevaluering**

I 2023 gjennomførte fakultetet 6 midtvegsevalueringar. Midtvegsevalueringane ved fakultetet inkluderer ein tilreisande ekstern kommentator, og vert normalt leia av leiar av forskarutdanninga ved fakultetet. Møtet varer i omlag 4 timar, og kandidaten har i forkant av møtet sendt ut eit tekstmateriale som kommentator har førebudd kommentarar til. I etterkant av møtet vert det utarbeidd ein rapport frå midtvegsevalueringa. Dersom midtvegsevalueringa syner at kandidaten ligg så lang etter forventa progresjon at det er behov for å setje inn tiltak, kan det iverksetjast ein 6-månaders oppfølgingsplan etterfulgt av ei ny evaluering. I 2023 vart det ikkje sett inn nokon slik oppfølgingsplan ved fakultetet.

- **gjennomføring av medarbeidar- eller oppfølgingssamtalar**

Prodekanen for forskning har medarbeidaransvar for alle stipendiatane ved fakultetet, og inviterer alle inn til medarbeidersamtale årleg. I 2023 takka alle, med unntak av ein kandidat i slutfase, ja til tilbodet om medarbeidersamtale. Tilbodet om medarbeidersamtale er planlagt utvida til eksterne kandidatar på ph.d.-programmet, det vil seie til kandidatar utan tilsettingstilhøve til Universitetet i Bergen. På grunn av særskilte omstende hausten 2023, der ein stipendiat døydde, vart ikkje dette gjennomført i 2023. Dekan og prodekan gjennomførte i samarbeid med bedriftshelsetenesta fleire kollektive samlingar og individuelle samtalar med kandidatar på ph.d.-programmet etter hendinga. Det vart óg utarbeid mal og plan for gjennomføring av årlege arbeidsmiljøundersøkingar blant midlertidig vitskapelege tilsette frå og med 2024.

- **kvalitetssikring av opplæringsdelen, herunder emneevaluering og evaluering av emneporteføljen og rammene for opplæringsdelen**

Fakultetet har som nemnt gjennomført ei intern evaluering av opplæringsdelen med utgangspunkt i det kullet som tok dei obligatoriske ph.d.-emna i 2022 og 2023. Alle emna vart evaluerte av emneansvarleg, og dei deltakande ph.d.-kandidatane vart invitert til å svare på kandidatevaluering. Forma av kandidatevalueringa varierte frå emne til emne i eit forsøk på å unngå for mange spørjeundersøkingar på kort tid for den same gruppa kandidatar. Likevel ser vi at svarprosenten var høgare på dei første emna enn på det siste. Resultata syner at kandidatane overordna sett er godt nøgde med ph.d.-emna, samstundes som det er rom for vidare utbetring og utvikling.

- **gjennomføring og oppfølging av programevaluering**

Hausten 2023 leverte leiar av forskarutdanninga ved fakultetet ei overordna evaluering av ph.d.-programmet med utgangspunkt i dei resultata som hadde kome fram i dei einskilde emne-evalueringane.

- **oppfølging av undersøkingar**

Evalueringa av alle ph.d.-emna, samt den overordna evalueringa av ph.d.-programmet vart presentert for både Forskingsutvalet ved fakultetet og Fakultetsstyret våren 2024. Som direkte følgje av evalueringa har fleire emne fått endringar i innhald, format eller pensum.

Rettleiaropplæring

Ved Juridisk fakultet er det utarbeidd eit skriv med retningslinjer og forventingar til rettleiing, og dette skrivet vert distribuert til rettleiarar og kandidat ved oppstart. Rettleiar vert inkludert i oppstartssamtalen fakultetet har med alle nye ph.d.-kandidatar. På denne måten får rettleiar informasjon om kandidaten sitt ph.d.-løp inkludert opplæringsdel, aktivitetar, moglegheiter for forskingsopphald i utlandet, eventuell undervisningsplikt osb. På møtet vert rettleiarforholdet tematisert, og rettleiar og kandidat vert oppmoda til å avklare forventingar og rammer for rettleiinga på eit tidleg tidspunkt. På denne måten unngår ein å gå inn i rettleiingsforholdet med ulike forventingar.

Fakultet inviterer også alle rettleiarar til semestervise rettleiarseminar der aktuelle tema vert adressert og diskutert.

Utvalg: Forskningsutvalget ved Det juridiske fakultet
Sak: 25/24
Møtedato: 16.04.2024
Journalnummer:

Søknad om reisemidler. Om prioriteringskriterier og rammer for prodekanens bruk av fullmaktsvedtak

Forskningsutvalget fordeler midler innen kategoriene tilskuddsreiser, timebruk av vitenskapelig assistent og språkvask til forskere. Budsjettet for 2024 er 156 000 for tilskuddsreiser, 419 987 for timebruk av vitenskapelig assistent og 132 000 for språkvask. Det er handlingsrom for omfordeling av beløp innenfor de ulike postene og det ble omfordelt udisponerte midler fra vitenskapelig assistent til reisestøtte i 2024. Den øvre budsjetttrammen for reisestøtte er dermed ikke helt klart definert.

Formålet med denne saken er todelt:

- 1) Realitetsbehandle en konkret søknad om reisestøtte på NOK 33 700 utformet som en samesøknad (vedlegg 1-3)
- 2) Diskutere prioriteringskriterier for tildeling av reisestøtte ved ressursknapphet og klargjøre rammer for forskningsdekanens tildeling av reisestøtte på fullmakt

Forskningsutvalget har ikke vurdert justering av kriterier for tildeling av reisestøtte siden 2014. De gjeldende retningslinjene ble vedtatt 22. februar 2008 og justert 2. juni 2014 (vedlegg 4). Søknader om reisestøtte fra faste vitenskapelig ansatte har ikke vært avslått i denne dekanatperioden, men flere søknader har blitt avkortet. Søknader som gjelder masterstudenter og ansatte som ikke har tiltrådt i stilling har vært avslått.

Om finansiering av reiser for vitenskapelig ansatte

Faglige reiser er viktig for at vitenskapelige ansatte skal kunne bygge faglige nettverk og utvikle seg som forskere. Det er ikke etablert noen annuum-ordning for finansiering av slik virksomhet for fast ansatte ved vårt fakultet, om en ser bort fra den såkalte "bokkvoten" på kr 5 000. Det kan søkes om støtte til tilskuddsreiser fra Forskningsutvalget, men en budsjetttramme på kr 156 000 i året gir naturligvis begrenset handlingsrom for en voksende vitenskapelig stab. Finansiering fra Forskningsutvalget er ansett for å være subsidiær, se gjeldende kriterier punkt 1 tredje kulepunkt. I dag innebærer dette at støtte er betinget av at man ikke har annen finansiering, for eksempel ved at en ekstern arrangør dekker reisen, den ansatte har tilgjengelige personlige driftsmidler, prosjektmidler eller fondsmidler til formålet.

Forskere som påtar seg rollen som forskergruppeleder får tilgang til driftsmidler som pr i dag er 20.000 til en leder i gruppe med delt lederskap og 25.000 i grupper med kun én leder. Disse midlene gir et handlingsrom til reiseaktivitet uten å måtte be Forskningsutvalget om støtte. Midlene kan benyttes til andre formål enn personlige reiser og benyttes tidvis for eksempel også til å inkludere stormaster-kandidater i forskergruppeaktiviteter.

Forskere som får tilslag på søknader om eksternfinansierte prosjekter vil også kunne ha driftsmidler til reiseaktivitet, men det varierer i hvilken grad et prosjekt oppnår tilstrekkelig finansiering til også å kunne dekke reiseaktivitet til fast ansatte.

Tradisjonelt har Meltzerfondet vært en av fakultetets viktigste eksterne kilder til finansiering av reiseaktivitet. Basert på antall faste vitenskapelige ansatte, får hvert fakultet en viss andel av fondsavkastningen til fordeling blant sine egne søkere hvert år. Tildeling skjer etter faste kriterier som er omtalt nedenfor. Av fakultetenes ramme skal 60% gå til støtte til ansatte i forskningsopphold ved forskningstermin. Det er dermed begrensede midler til fordeling blant ansatte med ordinær undervisningsplikt. I 2024 var rammen for Det juridiske fakultet 421 000. Av disse ble 252 600 tildelt søkere i forskningstermin mens 168 400 ble tildelt øvrige søkere. Når det er høye ambisjoner om reiseaktivitet både blant søkere i og uten forskningstermin, får mange søkere avslag. Reisemidler tildelt fra Meltzerfondet blir ikke lenger tildelt fakultetet som gave. Ubenyttede reisemidler faller dermed tilbake til fondet.

I motsetning til da kriteriene for reisestøtte ble etablert og justert, er finansieringssituasjonen for reiser langt bedre for midlertidig ansatte i vitenskapelig stilling (stipendiater og postdoktorer) enn for fast ansatte. Både stipendiater og postdoktorer har i dag et annum på kr 25.000 i året og midlene kan disponeres fritt innenfor den samlede tilsetningsperioden på 3-4 år. Stipendiater kan også søke om inntil kr 75.000 i prosjektstipend fra Meltzerfondet hvert år. Punkt 4 i de gjeldende kriteriene fremstår etter dette ikke lenger som relevant.

Etter noen år med lav reiseaktivitet på grunn av koronapandemien synes ambisjoner om reiser som ledd i forskningsarbeid å ha nådd et høyere nivå enn tidligere. For å gi flest mulig søkere muligheter til å gjennomføre reiser, ble tilskuddsreisene fra Meltzerfondet ved årets tildeling innvilget uten dekning av diett, i tråd med praksis ellers ved UiB. Vitenskapelig ansatte som har søkt om reisestøtte fra Forskningsutvalget til deltakelse på konferanser som andre har fått finansiert av Meltzerfondet (som for eksempel nordiske formuerettsdager) har måttet tåle tilsvarende avkorting av diett i søknader. Tilskuddsreiser er ikke pålagte reiser og defineres som "stipendreiser" i Statens personalhåndbok. HR-avdelingen ved UiB har utarbeidet en [Orientering om kompensasjon på reiser](#) der det fremgår at "Kostgodtgjørelse kan innvilges forutsatt at den ansatte disponerer midler som kan dekke dette." Ansatte som har egne driftsmidler eller prosjektmidler til reise, kan altså få dekket diett på reiser.

Om fullmaktpraksis og behovet for nye retningslinjer

Som det fremgår av ordningene som er omtalt ovenfor er faste vitenskapelig ansatte i mange tilfeller henvist til å søke Forskningsutvalget ved prodekan for forskning for å få tilskudd til reiser som gjelder faglig aktivitet og samarbeid. Forskningsdekanen har fullmakt til å tildele midler til tilskuddsreiser for inntil kr 10 000 for formål som faller inn under prioriterte aktiviteter, jf. de gjeldende tildelingskriteriene pkt 3. Det er gode grunner til å tillate tildeining på fullmakt. Så lenge det er tale om søknader om støtte til en reise som understøtter søkerens muligheter til å utvikle forskning, det er tale om moderate beløp, den totale rammen for budsjettet Forskningsutvalget rår over ikke blir utfordret og søker kan vise til at andre finansieringskilder er uttømt eller ikke tilgjengelige, sørger beslutning på fullmakt for et effektivt system der søker ikke må vente på møtebehandling på å kunne bestille billetter. Fullmaktbehandling reduserer arbeidsbyrden for Forskningsutvalget i detaljsaker og bidrar til å holde kostnadene ved reiser nede.

Det skal innrømmes at prodekan for forskning ikke har vært oppmerksom på at terskelverdien for å kunne innvilge søknader på fullmakt etter gjeldene kriterier var så lav som kr 10 000. I perioden fra 2021 har dermed søknader om tilskudd på inntil kr 20.000 vært innvilget på fullmakt. Forskningsutvalget har blitt løpende orientert i møter om reisestøtte som er innvilget på fullmakt. Som nevnt innledningsvis er det ikke gitt avslag på søknader om reisestøtte fra fast ansatte i denne perioden.

De gjeldende kriteriene fremstår i dag som utdaterte ved at terskelverdien for bruk av fullmakt er lav, annuum-ordningen til de midlertidig ansatte og driftsmiddelordningen for forskergruppeledere er ikke tatt i betraktning og landskapet for ekstern finansiering har endret seg. Når økonomien strammer seg til, og konkurransen om reisemidler øker, bør Forskningsutvalget ta en fornyet diskusjon om prioriteringskriterier, rammene for bruk av fullmakt og hvilke saker utvalget ønsker å få seg forelagt. Det er også et spørsmål om budsjettrammen for tilskuddsreiser bør utvides. Forskningsutvalgets kompetanse er på dette punktet begrenset til omdisponering innenfor de budsjettpostene som utvalget rår over.

Behovet for en bredere drøftelse av retningslinjer for tilskuddsreiser kan illustreres av et eksempel fra en søknad fra første tertial av 2024. Søknaden er ikke behandlet på fullmakt og legges dermed også frem til realitetsbehandling av Forskningsutvalget som del av denne saken.

Søknad til realitetsbehandling

Professor Hans Fredrik Marthinussen søkte 11. mars 2024 pr epost om reisestøtte på til sammen 33 700 til to faglig relevante reiser, en reise til Nordisk juristmøte i København i august og en reise til Stockholm Oxford Law Symposium i Oxford i september (se vedlagte søknad). Marthinussen er forskergruppeleder med delt lederskap for forskergruppen for formuerett og delfinansierer selv reisene med kr 10.000 av tilgjengelige driftsmidler. Samlede kostnader for de to reisene er dermed 43 700, hvorav kr 2 000 er oppført som diett i hver av søknadene.

Det er ingen tvil om at begge de omsøkte reisene faller innenfor prioritert aktivitet i kriteriene for reisestøtte pkt 1. Samtidig er det klart at reisene samlet sett overstiger 10% av FUs budsjetterte midler til reisestøtte for 2024 slik at det kreves "sterke grunner" for å innvilge søknaden, jf. fjerde kulepunkt i kriterienes pkt 1. Med en budsjettamme på 156 000 vil hovedregelen være at det skal gode grunner til å innvilge enkeltsøknader som overstiger 16 000.

Søknaden fra Marthinussen er utarbeidet som en samlesøknad som en reaksjon på at en av søkers tilskuddsreiser innvilget fra Meltzerfondet fikk avkortet diett (innvilget inntil kr 14 000) og at det samme ble gjort gjeldende for tilskuddet søker fikk fra Forskningsutvalget for å delta på Nordiske formuerettsdager (innvilget inntil kr 16 000). I eposten er det anført at den vedlagte søknaden omfatter "det jeg tenker å dra på av konferanser etc. i år". Søknaden kunne vært sendt inn som to separate søknader, hver omtrentlig under et beløp som ikke nødvendigvis trenger å utfordre 10% grensen av budsjettammen. De gjeldende kriteriene pkt 1 kulepunkt fire som sier at reisemidler "bør fordeles noenlunde bredt" og kulepunkt fem som legger vekt på at det "finnes tilgjengelige midler gjennom hele året" samt pkt 5 om at det i år med stor pågang "kan det innføres kvartalsvis tildeling av midler etter behandling av

søknaden i Forskningsutvalget” kan likevel tale mot at det innvilges til reisestøtte disse reisene nå.

Prodekan for forskning vil like fullt anbefale Forskningsutvalget å innvilge søknaden med inntil 30 000 kroner. Det er fremmet vedtaksforslag om dette nedenfor. Begrunnelsen er både at kriteriene for tildeling av reisestøtte fremstår som utdaterte, tidligere erfaringer med underforbruk av vitenskapelig assistent og underforbruk av tildelte midler til reiser, Forskningsutvalgets handlingsrom til å omdisponere midler innenfor sine budsjettposter og en godhetsvurdering av den konkrete søknaden.

Det skal vedtas nye retningslinjer for forskergruppene før sommeren og søknaden fra Marthinussen er blant annet begrunnet i at gruppen ønsker å etablere seg som en Forskergruppe5. Forskergruppeledere har svært viktige funksjoner som drivere i fagmiljøet ved fakultetet. Det er ønske og behov for at forskergruppen for formuerett tar en mer aktiv rolle for å utvikle fagmiljøet enn det som er tilfelle i dag. For å kunne ha en driverfunksjon, må imidlertid forskerne også kunne delta i nettverk. Begge de omsøkte reisene handler om bygging og pleie av sentrale faglige nettverk for formuerettsgruppen. Marthinussen var medlem av styret i Nordisk jurismøte i 2011-2022. Stockholm Oxford Law Symposium ligger i kjerneområdet for formuerettsgruppens aktiviteter. Det foreslås at søknadsbeløpet avkortes med fradrag for diett. Ved begge arrangementene vil de fleste måltider være dekket.

Prinsipiell diskusjon av kriteriene for reisestøtte

Forskningsutvalget bes om innspill til oppdatering og presisering av kriteriene som bør gjelde for reisestøtte ved Det juridiske fakultet. Et alternativ til gjeldende kriterier kan være å falle tilbake på de generelle kriteriene som Meltzerfondet anvender:

- Faglig kvalitet er det viktigste kriterium.
- Internasjonalt samarbeid prioriteres.
- Oppgaver og aktiviteter som møteledelse, chair, keynote speaker, presentasjon av faglig arbeid (paper/poster), dra på feltarbeid og kortere gjesteforskeropphold i utlandet prioriteres.

Forskningsutvalget bes om synspunkter på om det er behov for mer spesifikke prioriteringskriterier for vurdering av enkeltsøknader opp mot hverandre enn disse, for eksempel om det skal ha betydning om søkeren tar et kollektivt ansvar for fakultetets forskningsansvar ved å søke om eksterne forskningsprosjekter, være forskergruppeleder, forskerens publiseringsaktivitet siste tre år etc.

Forskningsutvalget bes også om å vurdere følgende spørsmål

- Hvor bør terskelverdien legges for søknader som må forelegges Forskningsutvalget?
- I hvilken grad bør det åpnes for behandling av søknader som gjelder aktiviteter mer enn 3 måneder frem i tid?
- Bør det settes et nominelt eller prosentuet tak på reisemidler som kan tildeles enkeltforskere innenfor et budsjettår, i forhold til budsjettamme?

De prinsipielle spørsmålene legges frem for Forskningsutvalget til diskusjon og mulig avklaring, men det tas høyde for at det kan være behov for bredere diskusjoner i fagmiljøene før Forskningsutvalget vedtar nye kriterier for tildeling av reisestøtte.

forslag til vedtak:

1. Reisesøknaden fra Marthinussen innvilges med inntil kr 30.000
2. Ved ressursknapphet vil Forskningsutvalget legge følgende kriterier til grunn for prioritering av støtte til faglige reiser:
 - faglig kvalitet
 - internasjonalt samarbeid
 - aktivrolle for søker
 - XXX
 - XXX
3. Forskningsutvalget ber om å bli forelagt
 - Søknader om reisestøtte som overstiger XXXX
 - Søknader om støtte til reiser mer enn xxx mnd frem i tid
 - Søknader fra søkere som har fått innvilget reisestøtte fra FU samme år

Ragna Aarli
leder

Ingrid Birce Müftüoglu
seniorrådgiver

Vedlegg:

1. Søknad til forskningsutvalget om reisestøtte
2. Program Oxford Symposium 2024
3. Kriterier for tildeling av reisestøtte fra Forskningsutvalget 22.02 2008, justert 2. juni 2014

11.04.2024
INMU

Søknad om reisestøtte – Stockholm Oxford Law Symposium og Nordisk juristmøte i København

Stockholm Oxford Law Symposium

Stockholm Centre for Commercial Law og Oxford University arrangerer annethvert år et felles formuerettssymposium. Som det fremgår av programmet (vedlagt) samler dette et ganske stort både nordisk og internasjonalt fagmiljø, og er et stadig viktigere arrangement for formuerettsforskere i Norden som ønsker å synes internasjonalt. For mitt vedkommende er det et sentralt ledd i å vedlikeholde, utvikle og utvide mitt internasjonale nettverk for å nå de kravene som stilles i forbindelse med etableringen av ny forskergruppe 5, som det er planlagt jeg skal lede at jeg deltar på flere konferanser av denne typen. I år kommer arrangementene tett, ved at Nordiske formuerettsdager, Nordisk juristmøte og Stockholm Oxford-symposiet alle er i samme år, og derfor er jeg avhengig av en del reisetilskudd, ettersom jeg også har to årlige møter i mitt primære forskernettverk i Berlin (finansiert via Meltzer/personlige driftsmidler). Jeg har også planlagt å benytte meg av FU-tilskudd for formuerettsdagene, som allerede er innvilget. Jeg antar at med nytt opplegg og tilhørende økte personlige driftsmidler, vil behovet for tilskudd bli vesentlig mindre fra og med neste år, men jeg har altså i år et særlig stort behov for midler til reiser for å kunne løfte aktiviteten og nettverket mitt noe i tråd med ambisjonene for ny forskergruppe.

For årets symposium kommer det dessuten at temaet rettsmisbruk er svært relevant for mitt veiledningsforhold. Vilde kommer også til å delta (med fremleggelse), og selv om det normalt ikke er slik at veileder trenger å delta på større internasjonale konferanser der temaet treffer mer eller mindre direkte i stipendiatens tema, så er det klar nok en fordel for dette doktorgradsprosjektet at jeg deltar.

Budsjetterte utgifter:

Konferanseavgift inkl. opphold på campus på Oxford: 12500 NOK (merk at pris i vedlegg er angitt eks. mva og at jeg må reise dagen før for å delta på fremleggelse av PhD-prosjektene inkl Vildes, med ekstra overnatting som angitt i vedlegget)

Reisekostnader: Fly ca 4500 NOK

Øvrige reisekostnader: ca 1500 NOK (Tog i UK er dyrt, Paddington – Oxford ligger på 800 kr t/r, i tillegg kommer transport til Paddington fra Heathrow eller Gatwick, pluss parkering Flesland)

Diett kommer på ca. 2000 NOK (2x frokost/lunsj/middag inkl i konferanseavgift trukket fra)

Totale kostnader for Stockholm Oxford-symposiet 20500 NOK

Nordisk juristmøte

Som forskergruppeleder og profilert representant for fakultetet, mener jeg det er fornuftig både for min egen del og fakultetets at jeg er til stede på Nordisk juristmøte i København i august. Arrangementet er selvsagt velkjent for forskningsdekan og FU.

Med de nettverksforpliktelsene som ligger i å lede nye forskergruppe 5, slik vi legger opp til for mitt vedkommende nå, jf. ovenfor, mener jeg det er særskilt viktig å kunne delta på juristmøtene, da nettverksbyggingseffekten der etter min mening er relativt stor.

Budsjetterte utgifter:

Deltageravgift (4000 DKK) ca 6000 NOK

Sosialt program inkl. bankett ca 2000 NOK

Flybilletter ca 3500 NOK

Øvrige reisekostnader ca 700 NOK

Hotell ca 9000 NOK

Diett ca 2000 (3 x frokost, 2 x lunsj/middag inkl i deltageravgift/bet. for sosialt program trukket fra)

Totale kostnader for NJM: 23 200 NOK

Totale kostnader, søknadsbeløp og egne driftsmidler

Totalt kommer utgiftene på ca 43700 NOK.

Jeg har imidlertid noe rett i overkant av 10 000 kroner igjen av mine personlige driftsmidler når alt annet jeg har booket inn i år er dekket, som jeg selvsagt vil bruke av på disse reisene. Jeg søker derfor totalt om **33 700 kroner i tilskudd fra FU.**

SCCL
Stockholm Centre
for Commercial Law

**The Stockholm Centre for Commercial Law
invites you to the 7th biennial**

Stockholm Oxford Law Symposium

19-20 September 2024 at Christ Church, Oxford

The Stockholm Oxford Law Symposium is arranged now for the seventh time by the Stockholm Centre for Commercial Law (SCCL) and will take place on 19 and 20 September 2024 at Christ Church, Oxford.

The Symposium is a part of the cooperation between the SCCL and the Faculty of Law at Stockholm University, on one side, and the Institute of European and Comparative Law (IECL) and the Faculty of Law at the University of Oxford, on the other. This year's theme is Abuse of Rights and the Duty of Loyalty, two highly topical legal concepts of relevance in several different areas of law. Aspects of this theme will be covered within three sessions representing three different areas of law; private law, company law and procedural law.

The Symposium brings together members of the law faculties at Stockholm and Oxford, as well as international, Swedish and UK lawyers in public and private practice. We therefore are proud to be able to engage a line-up of prominent speakers from both the academy and practice. The participants in previous years have also been more or less evenly divided between academics and practitioners, which we hope will be the case also at this year's Symposium.

PROGRAMME

Thursday 19 September

- 12.30-13.30 Lunch in Hall
 13.30-13.45 Opening of Symposium
 Welcome speech by Professor *Jane Reichel*, Dean of the Stockholm Law Faculty, and Professor *Matthew Dyson*, IECL Director at the University of Oxford
 13.45-14.15 *Abuse of Rights and the Duty of Loyalty – From Roman Law to Present Times*
 Historic background given by Professor *Joshua Getzler*, Tutorial Fellow in Law at St Hugh's College, University of Oxford
 14.15-15.30 First session: *Abuse of Rights and the Duty of Loyalty in Private Law*
 15.30-16.00 Coffee
 16.00-17.15 First session continues
 18.00-19.30 Visit to the Upper Library at Christ Church and pre-dinner drinks
 20.00 Dinner in Hall
 Post-dinner drinks in the Buttery Bar

Friday 20 September

- 07.30-09.00 Breakfast in Hall
 09.00-10.15 Second session: *Abuse of Rights and the Duty of Loyalty in Company Law*
 10.15-10.45 Coffee
 10.45-12.00 Second session continues
 12.00-13.00 Lunch in Hall
 13.00-14.00 Guided tours of the College and the Picture Gallery
 14.00-15.30 Third Session: *Abuse of Procedure and the Duty of Loyalty in Procedural Matters*
 15.30-16.00 Coffee
 16.00-17.00 Third Session continues
 18.00 Evensong in Christ Church Cathedral
 19.00-20.00 Pre-dinner drinks in the Buttery Bar
 20.00 Gala Dinner in Hall
 Post-dinner drinks in the Undercroft

Saturday 21 September

- 07.30-09.00 Breakfast in Hall

With reservation for future adjustments of the programme.

THE THEME

Abuse of Rights and the Duty of Loyalty in a Comparative Perspective

This year's Symposium addresses two highly topical and interrelated legal concepts, abuse of rights and the duty of loyalty. The abuse of rights doctrine is based on a general principle of law dating back to Roman law and is now well-established in EU-law and in several European national jurisdictions. In essence, abuse of rights exists where a legal right is exercised only to cause annoyance, harm, or injury to another, or where a party exercises a right in order to satisfy an interest that is different from that which the legal system was intended to protect, and which should not be accepted. Concrete examples of the abuse of rights include abuse of power, extortion, frivolous or vexatious litigation, forum shopping, abuse of process and tax avoidance. Abuse of rights may also breach an existing duty of loyalty, but is still a broader concept as it does not require a relationship between two parties. In contrast, the duty of loyalty between two parties can cover more than the abuse of rights.

This theme will be addressed in three different sessions covering private law, company law and procedural law (including arbitration), respectively. The sessions will cover the basic concepts in play, the application of these principles by the courts and possible sanctions.

Thursday 19 September

14.15-17.15 – Abuse of Rights and the Duty of Loyalty in Private Law

The duty of loyalty is a general principle that is well-established in private law, at least in civil law jurisdictions. In many jurisdictions contractual parties have a duty of loyalty that requires the parties to act in consideration of their counterparty's interests. This duty has recently been confirmed by the Swedish Supreme Court in a case concerning a share purchase agreement with an additional purchase price based on future turnover. English law here is an exception, as the doctrine of good faith, related to the duty of loyalty, may only be applied under special circumstances. Abuse of power and abuse of a contractual right may breach a duty of loyalty in many jurisdictions, but the duty of loyalty normally is broader. This session focuses on the duty of loyalty, including its application in different jurisdictions, its limitations, the interrelationship with the abuse of rights-doctrine and sanctions for any breach.

Keynote speakers:

Svante O. Johansson, Justice of the Swedish Supreme Court

Lionel Smith, Downing Professor of the Laws of England at University of Cambridge and Director of the Cambridge Private Law Centre

Panellists:

Birke Häcker, Schlegel Professor in Civil Law, Common Law and Comparative Law and Director of the Institute of International and Comparative Private Law at Universität Bonn

Gayathri Kamalanathan, Partner, Slaughter and May, London

Jori Munukka, Professor in Private Law at Stockholm University

Philippe Stoffel-Munck, Tenured Law Professor at Pantheon Sorbonne University (Paris 1)

Moderator:

Alexander Unnersjö, Senior Lecturer in Private Law at Stockholm University

Friday 20 September

9.00-12.00 - Abuse of Rights and the Duty of Loyalty in Company Law

In a company law context, the abuse of power either by the majority or minority owner is considered in some jurisdictions, such as in France, an abuse of right, and sanctioned accordingly. In other jurisdictions, such as Germany, this constitutes a breach of the duty of loyalty by the majority or minority owner. Several jurisdictions have statutory rules protecting the minority, but such rules can often be circumvented and there are often loopholes that ought to be filled. The minority owner may abuse its rights to the detriment of the company or the majority owner. The question becomes on what basis courts may and should fill in any gaps and sanction the abuse of power by the majority or minority owner in a company law context. This session addresses these questions and other issues relating to the abuse of rights doctrine and the duty of loyalty in a company law context.

Keynote speakers:

Margrethe Buskerud Christoffersen, Professor of Private Law at University of Oslo
Pierre-Henri Conac, Professor of Company Law at the University of Luxembourg, Acting Director of the Luxembourg Centre for European Law, Max Planck Fellow at MPI Hamburg

Panellists:

Hanna Almlöf, Associate Professor of Company Law at Linköping University
Eduardo Bagaríá, Partner, Uría Menéndez, Barcelona
Clémence Fallet, Partner, Bredin Prat, Paris
Geneviève Helleringer, Professor of Law at ESSEC Business School, IECL Lecturer in French Law and Business Law at the Oxford Law Faculty

Moderator:

Jessica Östberg, Associate Professor of Company Law at Stockholm University

14.00-17.00 – Abuse of Procedure and the Duty of Loyalty in Procedural Matters

A core duty of any court or arbitral tribunal is to ensure a fair trial. This duty, safeguarding the procedural integrity of the case at hand from being corrupted or misused is hence an important foundation in any legal system. It should be discussed whether – and, if so, to what extent – the parties to the proceedings can be said to owe a duty to act loyally and in good faith to avoid unjustified or unreasonable uses of their procedural rights. Undue behaviour by the parties to further a cause of action may be considered an abuse of procedure, as might the mere pursuit of legally or morally unacceptable claims. A court or an arbitral tribunal should, to some extent, be obligated to curb misuse. Abuse can potentially occur before any proceedings have been initiated, during the proceedings or even after the actual award has been rendered. However, the distinction between pure tactical manoeuvres and actions constituting abuse is often difficult to draw. This third session discusses the misuse of procedural rights or legal processes to gain unfair litigation advantage and to what extent it can and should be curbed within the context of international arbitration and litigation.

Keynote speakers

Cathrine Kessedjian, Professor emerita at Paris-Panthéon-Assas University
Kristin Normann, Justice of the Norwegian Supreme Court

Panellists:

Susy Bullock, Partner, Gibson Dunn & Crutcher, London
Johnny Herre, Adjunct Professor of Private Law at Stockholm University, formerly Justice of the Swedish Supreme Court
Kaj Hobér, Professor of International Investment and Trade Law at Uppsala University
Hans-Patrick Schroeder, Partner, Freshfields Bruckhaus Deringer, Hamburg

Moderator:

Erik Wernberg, Partner, Cederquist, Stockholm

VISIT TO THE UPPER LIBRARY AT CHRIST CHURCH

Before dinner in Hall on Thursday night, drinks and canapés will be served at the Upper Library at Christ Church. The Upper Library is one of the most beautiful rooms in Oxford and houses the college's collections of rare books and historical artefacts, such as Cardinal Wolsey's hat (which features on the college crest).

GALA DINNER

The Symposium ends with a gala dinner in Hall on Friday night.

Dress code black tie (*smoking*) or lounge suit (*kostym*).

In line with the traditions in Oxford, for the gala dinner men are encouraged to dress in black tie and women to wear commensurate dress. However, this is by no means compulsory.

OPTIONS FOR PARTICIPATION

Swedish and international participants are invited to take part in the full programme for the Symposium. Participants are also welcome to bring accompanying guests to the Symposium, which guests will share accommodations and only participate in the meals, the visit to the Upper Library and the guided tours of Christ Church.

Participants resident in Oxford or London may choose to take part in just one or several of the seminars and relevant meals.

If you want to extend your stay at Christ Church or have other special requirements, you can contact us via email to sccl@juridicum.su.se and we will do our best to address them.

REGISTRATION

The last day to register for full participation (including accommodation) is **20 June 2024**. Registration is binding. Later registrations may be accepted depending on availability.

Swedish participants: Sign up via the Symposium website [here](#).

International participants: Sign up via the Symposium website [here](#).

The last day to register for limited participation (not including accommodation) is **23 August 2024**. Sign up via email to sccl@juridicum.su.se. When you register, please specify the parts of the programme that you would like to participate in.

Fees are paid against invoice. The administration of the conference is handled by the Stockholm Centre for Commercial Law. Invoices will be issued by *Stiftelsen för stöd till verksamheten vid Stockholm Centre for Commercial Law*.

FEES

Full participation, for lawyers in private practice:
SEK 16,000 excluding VAT (approx. €1,530)

Full participation, for academics and lawyers in public service:
SEK 8,000 excluding VAT (approx. €765)

Accompanying guests (shared accommodation, visit to the Upper Library, guided tours and meals):
SEK 5,500 excluding VAT (approx. €525)

Day-time participation Thursday (seminars, visit to the Upper Library and meals):
SEK 4,500 or **£375** excluding VAT (approx. €430) for lawyers in private practice
SEK 2,000 or **£165** excluding VAT (approx. €190) for academics and lawyers in public service

Day-time participation Friday (seminars, guided tours and meals):
SEK 7,500 or **£625** excluding VAT (approx. €715) for lawyers in private practice
SEK 3,000 or **£250** excluding VAT (approx. €285) for academics and lawyers in public service

One extra night:

Single room: **SEK 1,850** excluding VAT (approx. €175)

Double/twin room: **SEK 2,900** excluding VAT (approx. €275)

Full participation in the Symposium includes:

- Three seminars
- Accommodation for two nights at Christ Church, including breakfast
- Lunch Thursday and Friday
- Dinner Thursday
- Gala Dinner Friday
- Drinks together with the meals
- Visit to the Upper Library with drinks and canapés on the Thursday
- Guided tours of Christ Church on Friday
- Transfers from and to Heathrow in conjunction with recommended flights from and to Sweden

Members of the Oxford Law Faculty and the Oxford University Centre for Business Taxation are welcome to participate in the Symposium free of charge.

Applicable Swedish VAT will be added to the fees indicated above.

If you cancel a registration of full participation before **12 July 2024**, a cancellation fee of **SEK 1,600** will be payable. If you cancel after **12 July 2024**, the full fee will still be payable.

TRAVEL

Participants are responsible for making and paying for their own travel arrangements.

Recommended flights for Swedish participants

Thursday 19 September

07.35 Departure with flight SK525 (SAS) from Arlanda

08.05 Departure with flight BA771 (British Airways) from Arlanda

09.20/09.50 Arrival at Heathrow

Saturday 21 September

13.55 Departure with flight SK532 (SAS) from Heathrow

15.35 Departure with flight BA780 (British Airways) from Heathrow

17.25/19.05 Arrival at Arlanda

Transfers

Transfers for Swedish participants from and to Heathrow will be arranged in conjunction with the recommended flights from and to Sweden. If your flight from another location arrives or departs in conjunction with the flights from and to Sweden, you are welcome to use these transfers free of charge. Contact sccl@juridicum.su.se if you want to use any of these transfers.

If you arrive or depart at another time, pre-booked taxis to or from Oxford can be arranged through British Airport Transfers (www.british-airport-transfers.co.uk). There is also a frequent coach service between Heathrow and Oxford, the Airline, www.theairlineoxford.co.uk/oxford-to-heathrow-bus/. When you arrive to Oxford by coach, the Airline has a stop at St Aldates, just in front of the main entrance to Christ Church.

PERSONAL DATA

Your personal data will be handled in accordance with applicable legislation and used only for the purpose of organising the Symposium.

CONTACTS

André Andersson, Mannheimer Swartling, andre.andersson@msa.se, +46 709-777 409

Göran Millqvist, SCCL, goran.millqvist@juridicum.su.se, +46 73-645 5675

Emrik Nyström and Selma Horgby, SCCL, sccl@juridicum.su.se, +46 8 16 25 00

RESEARCH CONFERENCE FOR NORDIC COMMERCIAL LAW DOCTORAL STUDENTS AND PARTICIPANTS IN THE IECL RESEARCH MASTERCLASS

In conjunction with the Symposium, the SCCL is organising a research conference at Christ Church for Nordic commercial law doctoral students and participants in the Oxford IECL Research Masterclass. This conference starts with lunch on Wednesday 18 September and ends with lunch on Thursday 19 September. The conference is open to doctoral students with research projects relating to commercial law in a broad sense (for example, where relevant also in private law, procedural law, criminal law, public law, tax law, labour law, etc.) from all Nordic universities, as well as current participants in the Oxford IECL Research Masterclass. Participation at the conference, including accommodation and meals, is free of charge. Doctoral students attending the conference are also encouraged to stay on for the Symposium.

Speakers at the conference: Professor *Laura Carlson*, Stockholm University; Professor *Matthew Dyson*, University of Oxford; Professor *Jane Reichel*, Stockholm University; *Philip Wood KC (Hon)*, formerly partner of Allen & Overy; Professor *Mattias Åhrén*, Arctic University of Norway.

A separate programme for the conference can be obtained from the SCCL, sccl@juridicum.su.se.

OXFORD AND CHRIST CHURCH

The University of Oxford is the oldest university in the English-speaking world. There are over 26,000 students at Oxford (of which about 13,000 are graduate students). The University is a truly international environment – over 40 % of the academic staff and over 65 % of the graduate students come from countries outside the United Kingdom. The University of Oxford comprises 36 independent and self-governing colleges, three societies, and four Permanent Private Halls, each with its own history, culture, internal structure and activities. The Colleges create a unique academic and social environment that is interdisciplinary, creating natural and regular contact areas between students, researchers and teachers.

Everyone studying in Oxford has to be attached to a certain college, and most colleges accept members in all the subjects offered by the university. The Colleges provide accommodation, meals and leisure activities for their students and are responsible for the supervision of students at the undergraduate level. Christ Church is one of Oxford's most famous colleges and was founded in 1546 by Henry VIII of England.

The chapel of Christ Church is also the Cathedral of diocese Oxford. It is about 300 years older than the college and was originally part of a monastery dedicated to St Frideswide. In addition, the college has a famous library and its own art museum, the Picture Gallery.

Read more about Christ Church at www.chch.ox.ac.uk

THE STOCKHOLM CENTRE FOR COMMERCIAL LAW

The Stockholm Centre for Commercial Law (SCCL) was established in 2000 as a part of the Faculty of Law at Stockholm University. The SCCL promotes scientific research and doctoral studies in the field of commercial law in a broad sense. The SCCL is led by Professor Göran Millqvist as Director. Twenty-five researchers are active at the SCCL, which makes it the leading commercial law research centre in the Nordic Region. Research is conducted partly through research panels and partly by individual research efforts within and outside the SCCL.

Read more about the Stockholm Centre for Commercial Law at <https://sccl.se/en/>.

THE COOPERATION BETWEEN THE FACULTIES OF LAW AT OXFORD AND STOCKHOLM

The SCCL and the Faculty of Law at Stockholm University have since 2011 a cooperation agreement with the IECL and the Faculty of Law at the University of Oxford, focused on the establishment of a post-doctoral research fellowship at the University of Oxford for Swedish academics. However, the cooperation goes back even further through Professor Ulf Bernitz in his roles both as Coordinator of the Stockholm-Oxford Collaboration, as well as a permanent Visiting Researcher at the IECL from 2001 until his death in 2022. To date, eleven Stockholm Centre Oxford Fellows have each spent a year at the IECL. The Fellowship is affiliated with Christ Church and the Fellows since the inception of the cooperation have graciously been provided the benefit of participating in the academic and social community there. Six senior Stockholm academics have also spent sabbaticals in Oxford. The cooperation over the years has also resulted in numerous seminars, conferences and publications.

KRITERIER FOR TILDELING AV REISESTØTTE

vedtatt av Forskningsutvalget 22.02.2008, justert 2. juni 2014.

1. Kriterier for tildeling av reisestøtte
 - Faglige reiser som antas å bidra til fakultetets rekruttering bør fremdeles gis høy prioritet. Dette omfatter bl.a. nødvendige reiser for universitetslektorer som ledd i forberedelsen av PhD-prosjekt. Stipendiatenes behov for faglige reiser antas riktignok fortsatt langt på vei å kunne dekkes bl.a. gjennom prosjektstøtte fra Meltzerfondet, men det kan forekomme at stipendiaten har behov for ytterligere dekning, f.eks på grunn av at stipendiaten ikke fyller vilkårene for prosjektstøtte som nevnt eller fordi stipendiaten har behov for faglige reiser utover den dekning som lar seg oppnå ved ekstern finansiering.
 - Faglige reiser som antas å fremme pågående forskning, gis høy prioritet. Dette gjelder særlig når reisen bidrar til internasjonalisering og profilerer og styrker fakultetet i samsvar med fakultets strategiplan. Ved deltagelse på internasjonale seminar/konferanser legges særlig vekt på om den ansatte deltar med innlegg/paper.
 - Dersom den ansatte uten god grunn har unnlatt å søke eksternfinansiering av reisen, bør søknaden normalt avslås. Kurs/seminar som går årlig eller med noen års mellomrom, så som f.eks Nordisk Juristmøte, skal som hovedregel være søkt finansiert eksternt.
 - Fakultetets reisemidler bør fordeles noenlunde bredt. Under ellers tilnærmet like forhold bør en prioritere søkere som ikke har fått innvilget andre reiser over fakultetets budsjett samme år. Med mindre sterke grunner taler for å innvilge søknaden vil det ikke bli innvilget søknader som beløpsmessig overstiger 10 % av FUs årlige budsjetterte midler for tilskuddsreiser.
 - FU vil i sin behandling prioritere avsatte midler til reisestøtte på en slik måte at det finnes tilgjengelige midler gjennom hele året.
2. Forskningsutvalget vil normalt ikke innvilge søknader som gjelder ansattes deltakelse på reiser i regi av studentorganisasjonene. Slike utgifter bør være inntatt i arrangementets budsjett og søkes dekket sammen med øvrige kostnader. Dersom studentorganisasjonene vil søke fakultetet om finansiering av reiser eller andre arrangement, herunder kostnader til ansattes deltakelse, bør slik søknad rettes til fakultetet og ikke til Forskningsutvalget. Denne ordningen bør kommuniseres tydelig til studentorganisasjonene.
3. Søknader om reisetilskudd for inntil kr. 10.000 for formål som faller inn under de prioriterte aktivitetene, kan innvilges av leder av Forskningsutvalget etter fullmakt. Søknad om reisestøtte for beløp over kr. 10.000 behandles av Forskningsutvalget.
4. FU ser det som ønskelig at stipendiatene får mulighet til å ha et lengre forskningsopphold i stipendiatperioden, og også får mulighet til å legge frem sitt prosjekt på engelsk for et internasjonalt publikum. Tidspunkt for disse aktivitetene avklares i samråd med veileder og forskningsdekan tidlig i stipendiatperioden. Det forutsettes at stipendiat/veileder søker eksternfinansiering der dette er mulig

- 5. I år med stor pågang etter tilskuddsreisemidler kan det innføres kvartalsvis tildeling av midler etter behandling av søknaden i Forskningsutvalget.*

Utvalg: Forskningsutvalget ved Det juridiske fakultet
Sak: 26/24
Møtedato: 16.04.2024
Journalnummer:

Innspill fra Det juridiske fakultet – Forslag til forskrift for undervisnings- og forskerstillinger og rekrutteringsstillinger

Strategi for forskerrekruttering og karriereutvikling utarbeidet av Kunnskapsdepartementet varslet en helhetlig gjennomgang og revisjon av alle forskriftene om ansettelse hjemlet i universitets- og høyskoleloven. Kunnskapsdepartementet ga 3. mai 2022 NOKUT i oppdrag å samle forskrift om ansettelsesvilkår, forskrift om ansettelse og opprykk og forskrift om ansettelse på innstegsvilkår i én felles forskrift. Revisjon av forskrift om ansettelse på innstegsvilkår er utsatt midlertidig i påvente av et pågående evalueringsarbeid. Forskrift om ansettelse på innstegsvilkår vil videreføres under ny lov inntil videre.

Fra 1. januar 2023 overtok HK-dir ansvaret fra NOKUT for forvaltningen av de tre nevnte forskriftene, og dermed også ansvaret for å forberede og hente inn innspill til ny forskrift.

UiB inviterte fakultetene og universitetsmuseet til en intern innspillsrunde med frist 22. mars (vedlegg 1).

Vedlagt er fakultetets innspill til den interne høringen til orientering (vedlegg 2).

Ragna Aarli
leder

Ingrid Birce Müftüoglu
sekretær

Vedlegg:

1. Internt høringsbrev UiB
2. Innspill fra Det juridiske fakultet – Forslag til forskrift for undervisnings- og forskerstillinger og rekrutteringsstillinger

11.04.2024
INMU

Fakultetene, Universitetsmuseet og Forsknings- og innovasjonsavdelingen

Referanse

2024/1203-KEL

Dato

06.02.2024

Internt høringsbrev - Forslag til forskrift om undervisnings- og forskningsstillinger og rekrutteringsstillinger

Forslag til ny forskrift erstatter forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger og Forskrift om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat. Hensikten er en justering, samordning og et forenklet og mer overordnet regelverk i tråd med revidert UH-lov. Forskriften samler rammene for alle stillingskategorier. Kvalifikasjonskravene er forenklet og revidert. Kompetanseprofilene til de ulike stillingskategoriene er tydeligere, og kvalifikasjonskravene har samme detaljeringsnivå. Stillingskategoriene postdoktor, stipendiat, spesialistkandidat og vitenskapelig assistent er samlet under fellesbetegnelsen rekrutteringsstillinger.

Den forenklete forskriften legger opp til at institusjonene selv skal fastsette kvalifikasjons- og dokumentasjonskrav for kompetansevurdering ved ansettelse, overgang og opprykk og eventuelt krav ut over minstekravene fastsatt i forskriften.

Opprykksordningen videreføres med samme kvalifikasjonskrav som ved ansettelse, og beskrivelsen av opprykksprosessen er forenklet. Skillet mellom professorstigen og dosentstigen er tydeligere, og universitetslektorer skal ikke lenger kunne få opprykk til førsteamanuensis, men det foreslås at det er opp til institusjonene selv om man vil åpne for en overgang mellom de to karrierestigene – professorstigen og dosentstigen. Bistillinger (professor II-stillinger) betegnes i uhl. og den reviderte forskriften som ekstraervert.

Høringsfrist er satt til 19. april 2024. **Intern høringsfrist er satt til 22. mars 2024.** Det bes om innspill fra fakultetene om endringsforslagene i forslaget til forskrift.

I det følgende vil vi gi en oppsummering av de viktigste endringene i forhold til gjeldende forskrifter. Endringene presenteres etter rekkefølgen på kapitteloverskriftene i forslaget til ny forskrift.

Nærmere informasjon om de enkelte kapitlene i forslag til ny forskrift:

Kapittel 1: Virkeområde

Fastsetter fremgangsmåte og kriterier for ansettelse, overgang og opprykk på grunnlag av vitenskapelig eller kunstnerisk kompetanse, ansettelse i rekrutteringsstillinger samt ansettelse i ekstraervert.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Universitetsledelsen
Telefon 55 58 20 00
Telefaks 55 58 96 43
post@uib.no

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Nygårdsgaten 5
Bergen

Saksbehandler
Kari Elisabeth Lønøy
55583282

Kapittel 2: Kvalifikasjonskrav for undervisnings- og forskningsstillinger

Angir kvalifikasjonskravene som minst kreves for hver av stillingskategoriene. Kravene er opplistet punktvis.

Endringer:

- Utdanningsfaglig kompetanse er beskrevet på en overordnet måte og det åpnes for stor grad av fleksibilitet i hva som skal vektlegges i ansettelse etter institusjonens eget behov. Institusjonene skal fastsette nærmere krav til den utdanningsfaglige kompetansen, og kravene skal tilpasses hver stillingskategori.
- Styrket krav til norsk B2 innen tre år for å bli tilkjent kompetanse og få fast stilling. Ved ansettelse mulig å opparbeide kompetansen, men innen fastsatte frister.
- Museumsfaglig kompetanse kan erstatte utdanningsfaglig kompetanse ved ansettelse ved universitetsmuseer. Institusjonene skal fastsette retningslinjer for hva som er relevant museumsfaglig kompetanse.
- Minimumskravene for ansettelse og opprykk til førsteamanuensis økes: Det kreves forskningserfaring utover eget doktorgradsprosjekt, doktorgrad er ikke nok.
- Tydeligere skille mellom professorstigen og dosentstigen:
 - Professorstigen med krav om doktorgrad og forskningskompetanse
 - Dosentstigen uten krav til doktorgrad med vektlegging av faglig utviklingsarbeid og yrkeserfaring
- Kvalifikasjonskravene for ekstraervert er de samme som for hovedstilling med noen unntak (se under).

Unntak:

- Det er mulig å bli fast ansatt også uten nødvendig undervisningskompetanse dersom en søker på annet vis er best kvalifisert, men det fordrer imidlertid at institusjonen og den ansatte samarbeider om å opparbeide en slik kompetanse innen forskriftens krav på to år. Dette vil også gjelde professorstillingen.
- Det kan også gjøres unntak fra kravet om norskferdigheter på minimum nivå B2 ved ansettelse dersom institusjonen legger til rette for at kompetansen oppnås innen tre år fra ansettelsestidspunktet. Kompetanse i svensk eller dansk er likestilt med norsk.
- Dersom den ansatte ikke opparbeider seg påkrevd utdanningsfaglig kompetanse eller norskferdigheter innen fristen, har ikke den ansatte kompetansen som kreves, og skal da som hovedregel ikke utføre undervisningsoppgaver. Institusjonen skal vurdere videre tiltak.
- Ansatte etter regelen om ekstraervert kan unntas fra kravet om utdanningsfaglig kompetanse og norskferdigheter på nivå B2.

Kapittel 3: Kompetansevurdering ved ansettelse, overgang og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger

Sakkyndig komite – sammensetning er strammere enn tidligere. Komiteen skal ha minst tre medlemmer. Begge kjønn skal være representert. Minst to medlemmer må være ansatt innen samme fagområde og i samme eller i en høyere stillingskategori enn det skal ansettes i, eller om det søkes om overgang eller opprykk til. Leder av komiteen skal være ekstern.

Unntak fra kravet om sakkyndig komité

Søker som oppfyller kriteriene for ansettelse i følgende kategorier kan ansettes i stillingskategorien uten vurdering fra sakkyndig komité

- Universitets- og høyskolelærer
- Universitets- og høyskolelektor
- Ekstraervert (tidligere bistilling)

Sakkyndig komiteens innstilling trenger ikke å være enstemmig.

Adgang til å søke opprykk

Retten til å søke om opprykk gjelder fast ansatte, ansatte i deltidsstillinger og ansatte i midlertidige stillinger. Dette er en vesentlig endring fra gjeldende forskrift hvor kravet er at den ansatte har tiltrådt minst 50 % fast stilling eller åremålsstilling.

Det er også nytt at den ansatte må ha minimum ett år igjen av ansettelsesperioden for å kunne søke opprykk. Institusjonen har ikke plikt til å slutføre vurderingen dersom søkeren fratrer stillingen tidligere enn ett år etter at søknaden om opprykk ble levert.

Institusjonene skal vurdere og fastsette om de tillater bruk av kompetansevurderinger fra andre institusjoner og hvor lang tid tilbake en slik vurdering kan være utført.

Unntak:

Retten til å søke opprykk gjelder ikke

- Ansatte i åremål på innstegsvilkår
- Ansatt i undervisnings- og forskningsstillinger etter særregel om ekstraervert (tidligere bistilling)

Adgang til å søke overgang

Institusjonene kan åpne for at ansatte kan søke om overgang mellom stillingskategorier på samme nivå, og skal fastsette retningslinjer for slike overganger.

Stillingskategorier på samme nivå er:

- a. Førstelektor og førsteamanuensis
- b. Dosent og professor.

Kapittel 4: Ansettelsesvilkår for rekrutteringsstillinger

Generelt om rekrutteringsstillingene

- Åremålsperiodene er fastsatt i ny uhl. §7-6. Lengden på åremål i stilling som postdoktor er endret fra 2 – 4 år til 3 – 4 år.
- Dersom den ansatte ikke kan dokumentere norskferdigheter på nivå A2 ved ansettelse skal tilbys og gjennomføre norskopplæring tilsvarende 15b studiepoeng for alle i rekrutteringsstilling
- Postdoktoren skal tilbys å få opparbeide seg utdanningsfaglig kompetanse
- Begrepet *pliktarbeid* utgår og erstattes av *karrierefremmende arbeid*. Med karrierefremmende arbeid menes arbeid ut over forskning og utdanning som gir relevant kunnskap og erfaring for videre karriereløp ved høyere utdannings- eller forskningsinstitusjoner eller i andre sektorer. Eksempler på karrierefremmende arbeid er utdanningsfaglig arbeid opparbeiding av utdanningsfaglig kompetanse og av

norskferdigheter, søknadsvurderinger, formidling, bidrag i forskningsfelleskap og innovasjonsarbeid eller hospitering hos eller samarbeid med offentlige eller private aktører.

- Institusjonen skal ta hensyn til arbeidets egenart og eventuelt tid til annet karrierefremmende arbeid ved fastsettelsen av åremålsperioden.
- Krav til skriftlige avtaler, prosjektbeskrivelser og fremdriftsplaner er forenklet og samlet i en felles bestemmelse.
- Den ansatte skal ha tilgang til faglig veiledning gjennom hele åremålsperioden. Faglig veiledning kan skje i regi av en gruppe, der den ansatte i rekrutteringsstillingen kan ha en kontaktperson.

Permisjoner og forlengelser av åremålsperioden

- Forlengelser på bakgrunn av permisjoner, redusert arbeidstid, sykefravær etter lov eller tariffavtale omfatter nå også stillingen som vitenskapelig assistent
- Åremålsperiode kan forlenges opp til maksimal lengde for åremål i stillingskategorien dersom omfanget på karrierefremmende arbeid er blitt økt etter oppstart i stillingen

Postdoktor

- Stillingen har som formål å kvalifisere for å søke stilling som førsteamanuensis (tidligere vitenskapelig toppstilling)
- Det skal utarbeides karriereplan – skal ha karriereveiledning gjennom hele postdoktorløpet
- Dersom postdoktoren ikke har utdanningsfaglig kompetanse som kreves for førsteamanuensis, skal institusjonen tilrettelegge for at postdoktoren opparbeider seg slik kompetanse i løpet av ansettelsesperioden
- Dersom den ansatte ikke kan dokumentere ferdigheter i norsk, svensk eller dansk på nivå A2 ved ansettelsen, skal institusjonen tilby norskopplæring tilsvarende minst 15 studiepoeng innen utløpet av åremålsperioden

Stipendiat

- Det skal utarbeides karriereplan – skal ha karriereveiledning gjennom hele åremålsperioden
- Dersom den ansatte ikke kan dokumentere ferdigheter i norsk, svensk eller dansk på nivå A2 ved ansettelsen, skal institusjonen tilby norskopplæring tilsvarende minst 15 studiepoeng innen utløpet av åremålsperioden

Vitenskapelig assistent

- For å ansettes kreves minst lavere grads eksamen
- *Vitenskapelig assistent* videreføres, men med litt strammere definisjon, og settes inn i et «forskerrekruttering-logikk».

Innspill til UiB sitt høringssvar sendes HR-avdelingen innen 22.03.2024 i ephorte - sak nr. 2024/1203.

Vennlig hilsen

Margareth Hagen
rektor

Tore Tungodden
universitetsdirektør

Vedlegg:

Høringsnotat – Forslag til forskrift om undervisnings- og forskningsstillinger og
rekrutteringsstillinger

Kopi til:

Fagforeningene ved UiB

HR-avdelingen

Referanse

2024/1203-ANNNI

Dato

21.03.2024

Innspill fra Det juridiske fakultet - Forslag til forskrift om undervisnings- og forskningsstillinger og rekrutteringsstillinger

Innledning

Ved Det juridiske fakultet stiller vi oss generelt positive til en forenkling av regelverket. Forskriften samler rammene for en rekke stillingskategorier, og i lys av dette er det ønskelig at også innstegsstillingene på sikt skal inkorporeres i samme forskrift.

Nedenfor følger innspill fra Det juridiske fakultet til deler av forslaget.

4.3.7 Universitets- og høyskolelektor (forslaget § 2-2)

Det er foreslått å videreføre krav om relevant yrkes- eller undervisningserfaring samt utdanningsfaglig kompetanse, jf. forskriften § 2-7. De samme kravene er foreslått gjeldende for Universitets- og høyskolelærer, jf. forskriften § 2-1. I forslaget er kravene til relevant yrkes- eller undervisningserfaring ikke nærmere definert.

Disse minstekravene medfører at institusjonene ikke har mulighet til å ansette f.eks. nyutdannede i stilling som universitetslærer eller -lektor. Som kjent er det store forskjeller mellom ulike fagfelt når det gjelder rekrutteringsutfordringer. De juridiske fakultetene har store utfordringer med rekruttering grunnet stor konkurranse fra privat og offentlig sektor. Vi er helt avhengige av å kunne tilsette kandidater straks etter at de er ferdig med eksamen. Minstekravene for Universitets- og høyskolelærer fratrukket fakultetet muligheten til å beholde forskertalenter gjennom ansettelse, som et ledd i videre rekruttering til i ph.d.-stilling. Det juridiske fakultet satser blant annet på rekruttering gjennom forskerlinjen¹ hvor dyktige studenter på femte studieår får inngående kjennskap til forskning og innlemmet i forskerfellesskapet ved fakultetet. Forskerlinjestudentene har gode forutsetninger for en karriere innen akademia, og er attraktive kandidater. Alternativet er å tilsette slike talenter som vitenskapelig assistent, men denne kategorien gir assosiasjoner til at de ikke kan fylle selvstendige oppgaver.

¹ <https://www4.uib.no/emner/JUS397>

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

3.5 Regulering av språkkrav

Fakultetet stiller seg ikke negativt til innføring av språkkrav, men det må være et gjennomtenkt system, særlig med tanke på at kravet i minst mulig grad skal gå utover mulighetsrommet for forskerkarrierer.

Det er stilt et forslag om at det kan gjøres unntak for norskferdigheter på minimum nivå B2 ved ansettelse dersom institusjonen legger til rette for at kompetansen oppnås innen tre år fra ansettelsestidspunkt. Skal man oppnå dette kravet i en rekrutteringsstilling på 3 eller 4 år, må institusjonen legge til rette for at det er mulig å kombinere forskning og språkopplæring.

Det er f.eks. behov for sentrale støtteordninger som gjør det mulig å tilby pliktår kombinert med språkopplæring. Med sentral støtte vil enhetene kunne tilpasse arbeidsoppgavene i pliktåret slik at internasjonale kandidater får fylle noen administrative oppgaver og enkelte undervisningsoppgaver parallelt med at kandidaten tar norskkurs over en ettårsperiode («annet karrierefremmende arbeid»). Det vil være positivt for språkutviklingen å kombinere intensiv språkopplæring med undervisningsoppgaver. Slik vil man legge til rette for at internasjonale forskere i midlertidige stillinger skal kunne kvalifisere til faste stillinger etter et fireårig engasjement ved UiB, med tre av årene til forskning og det fjerde året til språkopplæring kombinert med administrasjon og undervisning.

Fakultetet ønsker i tillegg det nærmere definert hvor grensen mellom institusjonens ansvar og forskerens ansvar går. Det er i forslaget punkt 4.3.13, s. 28, beskrevet at «*dersom den ansatte ikke opparbeider seg påkrevd utdanningsfaglig kompetanse eller norskferdigheter innen fristen, er den ansatte som utgangspunkt ikke kvalifisert til å kunne utføre undervisningsoppgaver*». Alternativet blir da at den ansatte «bare» kan forske. Noe som kan være ønskelig for den ansatte, men ikke hensiktsmessig for institusjonen. Det er en drastisk konsekvens å måtte si opp ansatte på grunn av manglende formelle kvalifikasjoner, men samtidig tyngende for institusjonen hvis man sitter igjen med flere ansatte som ikke kan utføre undervisningsoppgaver. I verste fall må institusjonen si opp dyktige medarbeidere, som f.eks. er fullt kvalifisert til både å forske samt undervise på engelske emner, fordi det ikke er lagt godt nok til rette for at den ansatte får kombinert språkopplæring med øvrige arbeidsoppgaver. Dette er selvfølgelig særlig kritisk på fagområder hvor det er vanskelig å rekruttere kompetente fagpersoner.

Det må derfor fastsettes klare rammer for 1) hvor ansvaret for oppfyllelse av språkkravet plasseres og 2) de konkrete konsekvensene av manglende oppfyllelse av språkkravet.

4.4.2 Sakkyndig komite (forslaget § 3-2)

Det er stilt forslag om at sakkyndig komité skal bestå av minimum tre medlemmer. Begge kjønn skal være representert. Minst to av medlemmene skal være ansatt innen fagområdet og i samme eller høyere stillingskategori. Leder av komiteen skal være ekstern.

Kravene til komiteen kan være en utfordring i praksis, da det er store forskjeller på fagfelt. På små fagfelt kan det være svært krevende å skaffe begge kjønn, særlig siden medlemmene normalt må beherske skandinaviske språk for å bedømme søkere. Et praktisk eksempel er innen barnerett, hvor det bare er få menn i hele Norden. Hensikten med kravene til komiteen må være å sammensette fagpersoner som har de beste kompetansene og forutsetningene for å vurdere søkere, men vi savner at det er rom for fleksibilitet dersom det ikke er praktisk mulig

å sammensette en komité med personer innen aktuelt fagområde som oppfyller de formelle kravene som stilles i forslaget.

I tillegg vil vi kommentere på kravet om at «*minst to av medlemmene må være ansatt innen samme fagområde og i samme eller i en høyere stillingskategori enn det skal ansettes i [...]»*. Vi tolker dette slik at ett av medlemmene kan ha en lavere stillingskategori enn det skal ansettes i, altså eksempelvis at en førsteamanuensis kan være med på å vurdere professoropprykk. Forslaget er begrunnet med at komiteene derfor kan bestå av medlemmer fra samfunns- eller næringslivet. Særlig ved vurdering av professorkompetanse stiller vi spørsmål ved om en slik sammensetning er ønskelig. Kombinert med at det ikke lenger er et krav om enstemmighet og at det ikke lenger er en føring at minst ett komitémedlem skal komme fra en utenlandsk institusjon, vil dette leder til at terskelen for professor senkes.

4.5.4 Fra pliktarbeid til «annet karrierefremmende arbeid»

Det foreslås at «pliktarbeid» endres til «annet karrierefremmende arbeid» for ansatte i rekrutteringsstillinger på åremål. I forslaget er det trukket frem det som anses som positive sider ved endringen av terminologi. Vi mener at det også er relevant å trekke frem ulempene. Begrepet «annet karrierefremmende arbeid» fokuserer på interesse og at arbeidet skal ha karakter av et gode for kandidaten. Universitetet er et kunnskapsfellesskap som er avhengig av at alle bidrar til det institusjonsoppbyggende arbeidet som ikke alltid kan defineres som karrierefremmende. Med tanke på samfunnsoppdraget, må institusjonen fortsatt kunne gi kandidater undervisnings og administrativt arbeid der det er behov. Fakultetet vil samtidig støtte at det karrierefremmende aspektet blir tydeligere i vurderingen av undervisnings- og administrativt arbeid som inngår i de midlertidige rekrutteringsstillingene. Vi vil derfor foreslå at «annet karrierefremmende arbeid» erstattes med «undervisning og administrasjon».

4.5.9 Vitenskapelig assistent (forslaget § 4-6)

Det er foreslått å tydeliggjøre vit.ass.-stillingen som en rekrutteringsstilling for de som har gjennomført bachelorutdanning. Dette vil få negative konsekvenser for Det juridiske fakultet, hvor master i rettsvitenskap er en femårig integrert mastergrad. Studentene vil derfor ikke oppnå bachelorgrad etter tre års studier, og derfor vil det i praksis bare være de studenter som har en bachelorgrad fra tidligere, som kvalifiserer til vit.ass.-stillinger. Dette er selvsagt uhensiktsmessig, da det begrenser adgangen til å knytte vit.ass. til fagmiljøene. Noe som både er god ordning for forskerne og studierelevant arbeid for studentene, men også er en del av fakultetets rekruttering av dyktige studenter til en karriere innen akademien.

I dag ansetter vårt fakultet arbeidsgruppeledere² (fakultets «mentorordning») i stillingskode «fagkonsulent», som ikke er en passende stillingskategori med tanke på arbeidsoppgavene. Da fakultetet har 60 arbeidsgruppeledere ansatt, har bruk av stillingskategori også innvirkning på fakultets DBH-tall, og det kan gi et misvisende bilde av forholdet mellom administrative- og vitenskapelige stillinger.

Fakultetet vil derfor sterkt oppfordre til at man revurderer stillingskategorien vitenskapelig assistent, og ser på en løsning hvor anvendelsesområdet utvides. Ideelt sett hadde vi ønsket

² <https://www.uib.no/jur/23766/arbeidsgruppeledere-ved-det-juridiske-fakultet>

en egen stillingskategori for studenter som er lønnet av institusjonene for å bidra i undervisningen, men her ligger en begrensning i de stillingskategoriene som er fastlagt gjennom universitets- og høyskoleloven.

3.8 Ekstraerverv

Det juridiske fakultet benytter seg av muligheten til «kalling» (ansettelse uten kunngjøring) som beskrevet i Reglement for ansettelse i vitenskapelige stillinger og faglige/administrative lederstillinger³ punkt 3.2, med hjemmel i gjeldende Uhl § 6-3, fjerde ledd, ved rekruttering til II-stillinger. Bestemmelsen i Uhl § 6-3, fjerde ledd er videreført i ny Universitets- og høyskolelov § 7-8⁴ som trer i kraft 01.08.2024.

I forslaget punkt 3.8 er det foreslått å inkludere ekstraerverv i forskriftens virkeområde, hvilket i utgangspunktet fører til at samme krav skal gjelde for ansettelse i ekstraerverv, med noen unntak. Fakultetet er enig i at det bør være mulig med tilsetning i ekstraerverv uten vurdering av sakkyndig komité. Spørsmål om tilsetning uten utlysning er ikke regulert av forslaget til forskrift, men av den kommende universitets- og høyskoleloven. Vi vil derfor minne om at dersom muligheten til å kalle i professor II-stillinger i praksis fjernes, vil vi miste ett viktig insentiv for å muligheten til å tiltrekke toppforskere innen rettsvitenskap til UiB. Fakultetet har brukt II-stillingene strategisk til styrking av fagmiljøer, oppfølging av ansatte i rekrutteringsstillinger og til søknadsarbeid. Vi vil ikke kunne få like profilerte og erfarne forskere om disse stillingene må lyses ut.

Når ekstra-erverv nå er tatt inn i forskriften, oppstår spørsmål om hvilke titler som kan brukes. Vi foreslår derfor at det tas inn i forskriften at tilsatte i ekstra-erverv kan bruke tittelen «professor II» også videre.

Vennlig hilsen

Karl Harald Søvig
dekan

Øystein Lunde Iversen
fakultetsdirektør

³ <https://regler.app.uib.no/regler/Del-3-Personal-og-HMS/3.1-Personalforvaltning/3.1.2-Regler-om-tilsetning/Reglement-for-ansettelse-i-vitenskapelige-stillinger-og-faglige-administrative-lederstillinger/>

⁴ Prop 126 L (2022-2023): "Departementet foreslår å videreføre reglene i uhl. § 6-3 fjerde ledd og uhl. § 11-1 fjerde ledd om ansettelse uten forutgående utlysning av stillingene med enkelte presiseringer, se forslaget til § 7-8."

Utvalg: Forskningsutvalget ved Det juridiske fakultet
Sak: 26/24
Møtedato: 16.04.2024
Journalnummer:

Arbeid med melding til Stortinget om forskningssystemet (systemmeldingen)
Innspill fra Det juridiske fakultet

Systemmeldingen ble omtalt i [Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2023–2032](#), og skal etter planen legges fram for Stortinget våren 2025. Første høringsrunde var høsten 2023, om Forskningsrådet sin rolle og funksjoner i det norske forsknings- og innovasjonssystemet. Fakultetet stilte seg bak [UiB sitt svar](#) i den interne høringsrunden.

Andre høringsrunde omhandler områdene som skal vektlegges i systemmeldingen. De foreslåtte områdene har til felles at de rommer særlige muligheter og utfordringer som må håndteres nå:

1. Vi står i et gjennomgripende digitalt teknologiskifte
2. Vi står i en ny geopolitisk situasjon
3. Kunnskap må tas raskere i bruk
4. Behovet for tverrsektoriell samordning har økt
5. Oppdragsmarkedet er i endring

UiB inviterte fakultetene og universitetsmuseet til en intern innspillsrunde med frist 4. april. (vedlegg 1).

Vedlagt er fakultetets innspill til den interne høringen til orientering (vedlegg 2).

Ragna Aarli
leder

Ingrid Birce Müftüoglu
sekretær

Vedlegg:

1. Internt høringsbrev UiB
2. Innspill fra Det juridiske fakultet – Arbeid med melding til Stortinget om forskningssystemet (systemmeldingen)

11.04.2024
INMU

Fakulteta
Universitetsmuseet

Referanse
2024/2463-INMY

Dato
21.02.2024

Intern høyring: Invitasjon frå Kunnskapsdepartementet til å komme med innspel til arbeidet med melding til Stortinget om forskingssystemet (systemmeldinga)

Kunnskapsdepartementet (KD) og forskings- og høgare utdanningsminister Oddmund Løkensgard Hoel inviterer til innspelsrunde til arbeidet med stortingsmelding om forskingssystemet (vedlegg), med frist torsdag 02. mai 2024. Universitetsleiinga ønsker fakultetas og Universitetsmuseets innspel og kommentarar til Universitetet i Bergens (UiB) høyringssvar innan 01. april 2024.

Den komande stortingsmeldinga blei omtalt i [Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2023–2032](#), og skal etter planen leggst fram for Stortinget våren 2025.

Første høyringsrunde var hausten 2023, om Forskingsrådet si rolle og funksjonar i det norske forskings- og innovasjonssystemet ([UiBs svar](#)). Innspela var også utgangspunkt for drøftingar med ei KD-opnemnd [ekspertgruppe](#), som møttest tre gonger. KD meiner at på «bakgrunn av innspela og ekspertgruppemøta er vurderinga at det ikkje er behov for større endringar i Forskingsrådet no».

KD skriv vidare at dei i systemmeldinga vil vektlegge område der det er særskilde moglegheiter og særskilde utfordringar som må handterast no. Ambisjonen for systemmeldinga er å meisle ut politikk som rustar forskingssystemet for framtida. I høyringsbrevet blir ulike samfunnsendringar og utviklingstrekk som, ifølge KD, vil krevje systemutvikling omtala. KD påpeikar at desse endringane og trekka stiller oss overfor nye spørsmål om roller, ansvar og samarbeidsformer.

Kunnskapsdepartementet ønskjer innspel særleg på fem område:

1. Vi står i eit gjennomgripande digitalt teknologiskifte
2. Vi står i ein ny geopolitisk situasjon

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Universitetsleiinga
Telefon 55 58 20 00
Telefaks 55 58 96 43
post@uib.no

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Muséplassen 1
Bergen

Saksarbeidar
Ingar Myking
55586901

3. Kunnskap må takast raskare i bruk
4. Behovet for tverrsektoriell samordning auka
5. Oppdragsmarknaden er i endring

Innanfor områda 1–5 ber KD om korte, skriftlege innspel:

- Kva bør gjerast, kva tiltak er aktuelle?
- Er det pågåande arbeid og/eller gode døme i inn- eller utland som Kunnskapsdepartementet bør vere kjent med?

Samtidig spør KD:

- Er det ev. andre utviklingstrekk og endringar som er relevante for forskningssystemet og som bør behandlast i meldinga?

KDs invitasjonsbrev inneheld i tillegg eit oversyn over pågåande og tidlegare arbeid som vedkjem forskningssystemet, og som til saman gir eit godt blick på regjeringas politiske prioriteringar i forskings- og utdanningspolitikken. UiB har allereie kome med ei rekke innspel til desse prosessane. Meir om dei finn ein på UiBs [høyringssider](#) på uib.no.

Universitetsleiinga vil understreke at det er viktige moment som saknast i den varsla innrettinga av systemmeldinga. Det er difor særst bra at det inviterast til å melde inn andre utviklingstrekk og endringar som er relevante og som bør behandlast i meldinga.

Basert på tidlegare høyringsinnspel frå UiB, og den foreløpige diskusjonen i universitetsleiinga og i dekanmøter saknast og eit meir langsiktig (forskning-)systemperspektiv. Vi ønsker òg innspel på universitetas rolle i det norske forskningssystemet, og om forskingskvalitet. Forsking er internasjonalt, og skjer i eit internasjonalt rom som ikkje berre handlar om sikkerheit. Det er fint med innspel til eit breiare internasjonalt perspektiv.

Rektoratet vil ha fortløpande drøfting med dekanane om innretting av høyringssvaret.

KD ber om innspel på maksimalt ti sider. Fakulteta og Universitetsmuseet oppmodast til å svare kort og punktvis innan intern frist **2. april**.

Vennleg helsing

Margareth Hagen
rektor

Tore Tungodden
universitetsdirektør

Kopi:
Forskings- og innovasjonsavdelinga
Organisasjonane

Ingar Myking

Referanse

2024/2463-INMU

Dato

04.04.2024

Innspill fra Det juridiske fakultet til intern høring om forskningssystemet

Det juridiske fakultet takker for muligheten til å bidra til høringsinnspillet fra UiB til systemmeldingen.

Fakultetet er enig i at det er grunn til å etterlyse et mer langsiktig (forskning-)systemperspektiv der universitetenes rolle i samfunnet og i forskningssystemet blir tydelig adressert. Både utdanning og forskning er tidkrevende prosesser. Det er den ambisiøse, langsiktige kunnskapsutviklingen som må være kjerneoppdraget til universitetene. Arbeidet med systemmeldingen bør legges til grunn at (god) forskning og utdanning skjer med grunnlag i en sterk faglig-kritisk kultur tuftet på akademiske idealer og arbeidsmåter som er bygget opp over tid.

Det juridiske fakultet vil fremheve rettssystemet som en avgjørende infrastruktur for ethvert demokratisk samfunn. Vi styrer moderne samfunn gjennom nasjonal og internasjonal lovgivning, og staten setter sitt maktapparat inn for å håndheve denne lovgivingen. Da må også bruken av rettslige virkemidler være forskningsbasert.

Vår tids samfunnsutfordringer er preget av at rettslige virkemidler har en sentral funksjon. Klima- og energiomstillingen må skje gjennom teknologiske nyvinninger, men uten normer som binder aktørene, vil det være umulig å få til endring. Kunstig intelligens krever et rettslig rammeverk, som nødvendigvis må være internasjonalt.

Premissene for rettsvitenskapelig forskning er vesentlig endret som følge av internasjonalt reguleringsamarbeid. EØS-samarbeidet er det mest slående eksempelet, men også fremveksten av internasjonale menneskerettigheter. Samlet sett har dette ført til mindre handlingsrom for nasjonal lovgivning.

Rettsvitenskapen utforsker og analyserer vedtatte regler, og utvikler rettssystemet for å kunne møte framtidige utfordringer. Et kunnskapsbasert løsningsbilde avhenger av forskning på de rettslige strukturene og reguleringer både i fortid, nåtid og fremtid. En markant økning i etterspørsel etter rettsvitenskapelig forskning innen sentrale samfunnsområder vil etter vårt syn kreve en tydeligere posisjon for rettsvitenskapen i utdannings- og forskningssystemet.

Et forskningssystem for fremtiden er neppe tjent med at rettsvitenskap sorterer under samfunnsvitenskap i UHR-sektoren. Rettsvitenskapens avgjørende rolle for fremtidig kunnskapsutvikling (og -beredskap) bør uttrykkes gjennom disiplinær anerkjennelse i policydokumenter, programutvikling og i forståelsen av forskningssystemet.

Under følger fakultetets innspill til tre av områdene kunnskapsdepartementet vektlegger:

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

1. Vi står i et gjennomgripende digitalt teknologiskifte

Behovet for regulering av KI og andre muliggjørende teknologier i takt med økt bruk av KI i beslutninger og forvaltning i offentlig sektor vil kreve en markant utvidelse av kunnskapsbasen om konsekvenser av det digitale teknologiskiftet. For å møte dette behovet må rettsvitenskap få en tydeligere posisjon i forskningssystemet.

- Det vil ikke være mulig å realisere og implementere teknologisk innovasjon uten regelkunnskap på tvers av rettsområder som for eksempel forvaltningsrett, EU-/EØS-rett, formuerett, konkurranserett og immaterialrett. Særtrekk ved KI-teknologien skaper risiko for utilstrekkelig regulering sammenlignet med konvensjonell teknologi, noe som kan føre til brudd med grunnleggende rettsstatlige prinsipper og verdier. Utfordringen er felles for alle land, og EU har derfor nylig vedtatt ny reguleringspakke som skal bidra til at KI-produktene er like sikre som andre produkter på det europeiske markedet. Rettssystemet og offentlig forvaltning er samfunnskritisk infrastruktur som er klassifisert som høyriskosystemer for bruk av KI og krever særskilt oppmerksomhet fremover.
- Det vil være kritisk behov for forskning på samspillet mellom KI og nasjonal lovgivning som for eksempel personopplysningsloven og helselovene. GDPR opererer med uklare begreper og krav som «egne tiltak» for å kunne bruke helautomatiserte avgjørelser. Dette kan få særlig store konsekvenser for barn og deres personvern, som er ikke ivaretas etter dagens regelverk. Ansvar for behandling av personopplysninger ligger i dag hos den som bestemmer formålet med behandlingen og de hjelpemidler som benyttes. Etterspørselen etter jurister som kan inngå i tverrvitenskapelig samarbeid med teknologer forventes derfor å være økende.
- Bruk av digital teknologi har hatt en markant økning på tvers av nesten alle områder av privat og offentlig sektor og samfunnslivet. Digital innsamling, lagring og behandling er en naturlig del av saksbehandlingen i offentlig forvaltning. For å produsere effektive og økonomisk bærekraftige beslutningsprosesser i et stadig mer komplekst digitalt miljø søker statlige og offentlige organer i hele Europa å anvende kunstig intelligens systemer som en måte å håndtere voksende saksmengder på, både i offentlig forvaltning og domstoler. Denne utviklingen innebærer en rekke forskjellige utfordringer som må adresseres i forskningssystemet. Dypest sett handler det om hvordan kunstig intelligens kan implementeres som støtte for eller del av juridiske beslutninger uten å gå på bekostning av grunnleggende rettsstatlige verdier, prinsipper og rettigheter som er sentralt for vår statsordning. Hvordan allmenne forventninger om prosessuell rettssikkerhet, rasjonell og begrunnet rettsanvendelse og personvern skal kunne bevares i årene som kommer må settes på forskningsagendaen.
- Virkninger i Norge av EU-kommisjonens nylig vedtatte regulering om kunstig intelligens – AI Act – vil utvilsomt også kunne påvirke forskningssystemet i Europa. Det trengs følgelig også forskning om hvilken betydning AI Act vil kunne få for rammevilkårene for forskning.

2. Vi står i en ny geopolitisk situasjon

Over de siste 15 årene har det internasjonale samfunnet og relasjonene globalt utviklet seg mot å bli mer og mer regelbundet. Rettsvitenskap er et nødvendig redskap for å fortolke gjeldende regler og rammer for å forstå internasjonale relasjoner og utviklingstrekk. Politikktutviklingen er blitt mindre forutsigbar i Europa og rettsstaten er under press i en

rekke europeiske land. Dette innebærer at behovet for ivaretagelse av samfunnets juridiske beredskap på alle samfunnsområder vil øke.

- Den geopolitiske situasjonen fører til at rettsområder som bare et fåtalls fagpersoner har hatt kompetanse innen må styrkes, slik som krigens folkerett. Dessuten får vi nye områder slik som eksportkontrollregelverket. Dette er komplekst, både for de som skal utforme og håndheve regelverket og offentlige/private aktører som skal forholde seg til regelverket. Her er det stort behov for rettsvitenskapelig kompetanse.
- Lovgivning er det viktigste politiske virkemiddelet for å nå politiske målsettinger. Lovtolking og rettsanvendelse krever imidlertid innsikt i den juridiske metoden som gjelder for et bestemt regelverk, noe som lett overses når politisk målstyring blir det dominerende fokuset i byggingen av forskningssystemer. Spørsmålet om myndigheter og forvaltning nasjonalt og internasjonalt forvalter lovgivning og andre styringsverktøy på en forsvarlig måte står sentralt i situasjoner preget av økende mistillit mellom borgere og myndigheter.
- Av nasjonale beredskapshensyn vil det være viktig å utvikle kunnskap for uforutsette hendelser (pandemi, konflikt, økonomisk ustabilitet og katastrofer). Grunnleggende rettsvitenskapelig forskning vil bidra til samfunnets evne til å håndtere samfunnsutfordringer på en effektiv og målrettet måte, og med opprettholdelse av rettsstatlige og menneskerettslige aspekter. Eksempel på dette er forskning på nye måter å drive konflikt på og behovet for videreutvikling av regelverket for håndtering av konflikt, for eksempel i lys av teknologisk utvikling.
- Videre er det en rekke grunnleggende rettslige utfordringer ved globaliseringen av relevans for arbeidet med forskningssystemet. Hvordan skal en minske gapet mellom globale og grenseløse markeder, menneskelige nettverk og digitale nettverk, og de rettslige systemene som i hovedsak fremdeles er nasjonale? Vi ser i dag utvikling av nye former for internasjonal rett, fra mellomstatlig rett til «multilevel governance» basert på traktater som harmoniserer statenes interne rett, for eksempel på miljøområdet, menneskerettigheter m.m. Utvikling av «soft law» i form av bransjestandarder og involvering av næringsorganisasjoner i regelutvikling i FN-regi er et annet utviklingstrekk. Forskning både på innholdet og virkningene av de prosessene som foregår, og hvordan norsk rett kan og bør tilpasses den internasjonale utviklingen bør være på agendaen framover.

4. Behovet for tverrsektoriell samordning

Det juridiske fakultet vil peke på at virkemidler for å fremme tverrfaglige og sektorovergrepene forsknings- og innovasjonsprosesser må kombineres med gode rammer for å drive forskning på tvers av institusjoner og sektorer. Forenkling av administrative rutiner i idé- og driftsfasen er viktig for økt forskningsinnsats på tvers.

- I evalueringen av rettsvitenskapelig forskning (JUREVAL) i 2021 ble effekten av den rettsvitenskapelige forskningen for samfunnet oppfattet som ekstraordinær. Med bred aktivitet i ledelse av utvalg og komiteer og som eksperter i tverrfaglige og tverrsektorielle prosjekter bidrar jurister til oppfyllelse av samfunnsoppdraget på tvers av rettsområder og samfunnssektorer. Den tverrsektorielle samordningen er i stor grad integrert i måten jurister forsker og arbeider på.
- Til forskjell fra både naturvitenskapelig og samfunnsvitenskapelig forskning, kan rettsvitenskapelig kunnskap ofte brukes nokså direkte inn i styring og har slik et maktaspekt det er viktig å være bevisst i alle faser av forskningen. Rettsvitenskapen er

i sin kjerne en normativ vitenskap. For å opprettholde et levende offentlig ordskifte er det avgjørende at forskningssystemet legger til rette for at det finner sted argumentasjonsdrevet forskning ved uavhengige forskningsinstitusjoner.

Vennlig hilsen

Karl Harald Søvig
dekan

Ingrid Birce Müftüoglu
seniorrådgiver